Cena 15 gr. | Należytość pocztową opłacono ryczałtem | Dziś 22 stron

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja: Kraków, Florjańska 8 I p. Lwów, Mochnackiego l. 48 Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA z dostawą do domu (roznosicielem lub pocztą) miesięcznie . . . . — 4 zł. bez dostawy tj. przy odbiorze w kasach wydawn. miesięcznie . 3.50 z.

Rok VII. | Kraków-Lwów, poniedziałek 5 marca 1934 r. | Nr. 62 ABC

Senat zakończył obrady nad budżetem

17 marca koniec sesji parlamentarnej. — Co słychać z Konstytucją? — Konserwatyści wobec listu pasterskiego Episkopatu

WARSZAWA, 3. 3. (Tel. wł. G.) Dziś w ostatnim dniu debaty budżetowej w Senacie załatwione zostały ostatnie części preliminarza, a mianowicie emerytury i renty inwalidzkie, długi państwowe oraz budżet ministerstwa skarbu wraz z szeregiem specjalnych funduszów. Budżety te załatwiono prawie bez dyskusji, gdyż kontyngenty czasu klubów opozycyjnych zostały prawie już wyczerpane.

Jedynie przy budżecie ministerstwa skarbu przemawiał sen. Gross z PPS., który jak co roku przedstawiał swoje projekty polityki inflacyjnej. Następnie uchwalono ustawę skarbową wraz z preliminarzem, przyjmując go według wniosku komisji, która jak wiadomo wprowadziła minimalne zmiany do budżetu uchwalonego przez Sejm.

Za budżetem oprócz BB głosowali jeszcze dwaj senatorowie Niemcy.

Przy końcu posiedzenia przyjęto bez zmian ustawę o poborze rekruta w roku 1934.

W przyszłym tygodniu Senat załatwi różne projekty rządowe uchwalone przez Sejm, a Sejm odbędzie dwa posiedzenia we wtorek i w piątek, pozostało bowiem do załatwienia dość dużo projektów rządowych, z których najważniejszemi są ustawa o izbach przemysłowych, nowela do dekretu o prawie przemysłowem i ordynacja podatkowa. **Ukoronowaniem sesji będzie, jak co roku, uchwalenie przez większość sejmową ustawy o pełnomocnictwach dla rządu. Według krążących w Sejmie pogłosek tegoroczna sesja ma się zakończyć 17 marca.**

O Konstytucji narazie cisza. **Projekt nie został jeszcze odesłany do Senatu,** ale ma to nastąpić lada chwila.

W każdym razie obecnie już obrad nad projektem Kontytucji nie będzie.

W kołach sanacyjnych lansują od kilku dni pogłoski, że dla konstytucji, oraz dla ordynacji wyborczej i innych związanych z Konstytucją projektów zwołana będzie nadzwyczajna sesja w lecie lub wczesną jesienią. Prawdopodobnie jednak żadna decyzja w tym kierunku nie zapadła.

Od kilku dni toczą się ożywione narady konserwatystów sanacyjnych, **wśród których wielkie wrażenie wywołał list episkopatu polskiego. Podczas tych obrad krytykują oni ostro stanowisko t. zw. demokratów sanacyjnych za ich zbyt radykalne enuncjacje i domagają się wyraźnego odłączenia obozu rządowego od działalności Legjonu Młodych. Wynikiem stanowiska konserwatystów było wczorajsze wystąpienie sen. Ehrekreutza z BB., który zaznaczył,** że ustęp jego referatu dotyczący młodzieży i listu episkopatu wygłaszał w imieniu własnem, a nie jako referent budżetu ministerstwa oświaty.

Ponadto konserwatyści zajmowali się podczas tych obrad także Konstytucją, wysuwając żądanie zmian w obecnym projekcie a przedewszystkiem rozszerzenia podstaw t. zw. „elity".

Mówią, że niektóre z tych żądań mają być uwzględnione.

Posiedzenie klubu parlamentarnego Stronnictwa Narod.

WARSZAWA, 3. 3. (Tel. wł. G.) **We wtorek, 6 marca o godz. 3 popoł. odbędzie się w gmachu Sejmu posiedzenie parlamentarnego Klubu Narodowego. Obecność wszystkich posłów konieczna. O godz. 4 we wtorek rozpocznie się plenarne posiedzenie Sejmu o bardzo obfitym porządku dziennym.**

9 zabitych i 5 ciężko rannych

WARSZAWA, 3. 3. (Tel. wł. G.) Liczba ofiar tragicznego wybuchu pocisku artyleryjskiego w Pruszkowie **podniosła się do 9 zabitych i 5 ciężko rannych.** Dzisiaj rano pogotowie przewiozło do Warszawy 27-letniego Jana Jaucika, **któremu wybuch zasypał oczy i grozi mu utrata wzroku.** Na miejsce wypadku udała się specjalna komisja śledcza, w której biorą udział przedstawiciele wojskowości i policji.

Jak wynika z ekspertyzy odłamków pocisku i siły wybuchu, był to pocisk z działa ciężkiego kalibru 150 mm.

Koniec strajku szoferów paryskich

PARYŻ, 3. 3. (PAT). Trwający od 5 tygodni strajk szoferów i taksówek został zakończony. Szoferzy uzyskali zniżkę w opłacie taksy benzynowej. Ponadto minister pracy zapowiedział wniesienie projektu ustawy regulującej świadczenia socjalne dla szoferów.

Śledztwo w sprawie lutowych demonstracji w Paryżu

PARYŻ, 3. 3. (PAT). Przed komisją badającą wypadki paryskie w lutym br. składał zeznania w charakterze świadka komisarz policji Meyer, który udzielił wyjaśnień w sprawie wypadków od 9 stycznia do 5 lutego.

Omawiając przebieg manifestacyj w dniach 9 i 11, 22 i 23 stycznia, podczas których aresztowano kilkaset osób świadek zwrócił uwagę na gwałtowny charakter manifestacyj stwierdzając, że brali w nich udział zwolennicy Action Francaise. Na ten fakt zwrócił również uwagę następny świadek komisarz policji Marchand.

Protest w sprawie wyborów lwowskich będzie rozpatrzony w poniedziałek

WARSZAWA, 3. 3. (Tel. wł. G.) W poniedziałek 5 bm. Sąd Najwyższy rozpatrywać będzie 3 protesty przeciwko wyborom do Sejmu w okręgu Lwów Miasto. Jeden z nich został zgłoszony przez pełnomocnika listy narodowej Dr. Jana Pierackiego.

Z okręgu Lwów-Miasto weszło do Sejmu jak wiadomo trzech posłów z listy Nr. 1 oraz jeden z koła żydowskiego.

Wyświetlanie afery Stawiskiego

PARYŻ, 3. 3. (PAT). Parlamentarna komisja śledcza badająca aferę Stawiskiego przesłuchała wczoraj m. in. b. komisarza policji Pachota, który udzielił obszernych wyjaśnień o akcji mającej na celu zdemaskowanie oszustw Stawiskiego.

Pachot stwierdził, że już w r. 1926 odbył się pierwszy proces karny Stawiskiego, w którym skazano oszusta na karę więzienia. **W tym procesie oraz w następnych sprawkach Stawiskiego interwenjowali często przedstawiciele parlamentu i inne czynniki polityczne. Świadek nie chce jednak wymienić żadnych nazwisk.**

Na liczne zapytania Pachot wspomniał, że spotkał się wielokrotnie w raportach i dokumentach dotyczących afer Stawiskiego, **z nazwiskiem b. ministra Bonneta.**

PARYŻ, 3. 3. (PAT). Komitet wykonawczy partji radykalnej wydał komunikat, który ostro piętnuje fakt rozlepienia na murach miasta Paryża afisza przedstawiającego rzekomo faksimile 6-cio miljonowego czeku wystawionego przez Stawiskiego dla deputowanego Bonnaure na subwencjonowanie kandydatów kartelu lewicowego w wyborach w r. 1932.

Partja radykalna stwierdza, że nie otrzymała od dep. Bonnaure ani jednego franka, zaś sprawę afisza przekazuje prokuratorowi.

—o—

Przeciwko powrotowi Habsburgów

Francja stanie w obronie niepodległości Austrji

Min. Barthou krytykuje projekt Edena

PARYŻ, 3. 3. (PAT. Na wczorajszem posiedzeniu komisji spraw zagranicznych Izby deputowanych minister Barthou omawiał

bieżące zagadnienia polityki zagranicznej.

Podkreślając wagę propagandy hitlerowskiej na terenie międzynarodowym przeszedł minister do omówienia sytuacji politycznej w Austrji, stwierdzając, że

Francja jest zdecydowana bardziej niż kiedykolwiek zabezpieczyć zagwarantowanie traktatów pokojowych i utrzymanie niepodległości Austrji.

Francja zdecydowana jest w kwestji austrjackiej prowadzić politykę współpracy i sądzi, że **zagadnienia austrjackie rozwiązywane być muszą w płaszczyźnie międzynarodowej, a nie jak tego Niemcy chcą w płaszczyźnie polityki wewnętrznej.**

Francja przeciwna jest powrotowi Habsburgów.

W dalszym ciągu minister poinformował komisję o przebiegu swych rozmów z ministrem Edenem, któremu zwrócił uwagę na groźny objaw rozwoju organizacji militarnych niemieckich. **Minister krytykował plan angielski, który nieuwzględniając okresu próby doprowadziłby do rozbrojenia Francji i do dozbrojenia Niemiec, które już po upływie jednego roku uzyskałyby znaczną przewagę nad Francją pod względem ilości armat i czołgów.**

Plan ten nie daje żadnej gwarancji zapewnienia bezpieczeństwa.

Barthou przestrzegał Edena przed pozwoleniem Niemcom na powiększenie ich floty powietrznej do 50 proc. sił powietrznych Francji. Niemcy posiadające potężne lotniska komunikacyjne mogą w przeciągu krótkiego czasu przemienić je na lotniska wojskowe i uzyskać natychmiast przewagę nad Francją. Przemówienie ministra wywarło bardzo dobre wrażenie w komisji.

Naród

Dnia 23-go lutego r. b., w Brukseli nazajutrz po pogrzebie bohaterskiego i promiennego rycerską uczciwością króla Alberta I-go, syn i następca jego, Leopold III-ci, przybył do Pałacu Narodu, tj. do siedziby parlamentu, gdzie, po odczytaniu przez prezydenta Senatu oświadczenia obu Izb, skierowanego doń, złożył przysięgę:

— Przysięgam, że będę przestrzegał konstytucji i praw narodu belgijskiego, oraz bronił nienaruszalności obszaru.

Następnie wygłosił król pierwszą swą mowę tronową, w której wstępie oświadczył:

— Ród królewski belgijski pozostaje w służbie narodu. Mam stanowczą wolę niezapomnienia o tem nigdy. Wszyscy Belgowie rozumieją dobrodziejstwo tego ścisłego związku między narodem i królem.

Młody król powołał się tu na wzór, przekazany mu przez ojca, którego troską i cnotą było, jak powiedział, oddanie się sprawie narodu. Nie były to czcze słowa. Kiedy Albert I-szy, po 4-letniej wojnie światowej, wracał w listopadzie 1918 do ojczyzny, której ostatniego wolnego skrawka bronił do upadłego, skierował swe kroki w Brukselli również do tego Pałacu Narodu, aby, jak oświadczył, zdać sprawę narodowi z działań swoich i wojska. — Z biegiem lat zaś jak dzisiaj przypominają wszyscy, którzy stykali się ze zmarłym królem, coraz dobitniej mówił on o służbie narodowi jako o najwyższem zadaniu obywatelskiem wszystkich Belgów, włączając w to i siebie nietylko słowami, lecz i czynami.

Z kraju, który zdobył sobie szacunek całego świata swem bohaterstwem, z życia jego zmarłego króla, który był jedną z najpiękniejszych postaci naszych czasów w całej pełni duchowego znaczenia tej nazwy, z pierwszych słów nowego króla, brzmi zatem donośnie naczelne wskazanie:

— Najwyższem pojęciem życia państwowego jest naród.

I nie jest to tylko coś przekazanego niejako bezwładnie z przeszłości, chociaż i ten płaszcz wieków wcale nie uchybia, a raczej zdobi, lecz jest żywą, w naszych oczach wyłaniającą się, idącą w przyszłość prawdą właśnie teraźniejszości i przyszłości życia państwowego.

W Polsce zrozumienie tej prawdy było bodaj wcześniejsze i głębsze niż w znacznej części innych krajów. — Wcześniejsze dlatego, że od wieków naród, w ówczesnem pojęciu, powołany był u nas do stanowienia o swych losach i do odpowiedzialności za nie. Głębsze dlatego, że przez wiek z górą niewoli, nie mając państwa, zdołaliśmy żyć w sumieniu własnem i w budzącem się raz w raz sumieniu świata i doczekać się zmartwychwstania państwowego, dając świadectwo, że duszą nieśmiertelną jest naród, a państwo jego ciałem. Podwaliny tej prawdy są przeto w Polsce zbudowane z opoki przeżyć, których nikt i nic nie przemoże.

Po odrodzeniu państwowem, w konstytucji z 17-go marca, dotychczas obowiązującej, która ma liczne niedoskonałości, nie zboczono jednak z drogi, którą wiara polska wskazywała, stawiając na samem jej czele naród jako piastuna losów i władzy Rzplitej.

Obecny zamysł zmiany konstytucji państwa, nie powiem: wygnał, nie powiem: wytępił, ale poprostu... wyskrobał skrzętnie imię narodu z podstawowych urządzeń naszego życia zbiorowego. Kto, z czem i do czego się bierze? Bywają zabiegi, które czezną w chwili poczęcia. Tak jest i tak będzie z tem niewysłowienie marnem podbieraniem się, jak podjadków do korzeni starego drzewa, tak tu kiepskich ustrojowców, a w zestawieniu z powagą sprawy drobnoustrojowców, do pojęcia i znaczenia narodu w życiu Polski.

STANISŁAW STROŃSKI.

ZE SPRAW RUSKICH

Organ Metropolity Szeptyckiego

o odrębnej djecezji dla Łemkowszczyzny

Omawiając utworzenie odrębnej administracji gr. kat. dla Łemkowszczyzny organ metropolity Szeptyckiego „Meta“ zaznacza, że fakt ten będzie miał duże znaczenie nie tylko dla całego ukraińskiego życia religijnego życia narodowego.

Następnie „Meta“ charakteryzuje w następujący sposób stosunki na Łemkowszczyźnie:

„Łemkowszczyzna tworzy pod względem religijno obrządkowym i narodowo-politycznym niezwykle złożoną mozaikę interesów, jakie wzajemnie się krzyżują. To ukraińskie, najdalej na zachód wysunięte teryrytorjum było oddawna terenem polskich narodowych apetytów, a zdrugiej strony dzięki pewnym specjalnym miejscowym warunkom — dążeń moskalofilskich. Obie te tendencje, choć zresztą nie odpowiadają coraz silniejszemu naturalnemu ciążeniu Łemkowszczyzny w kierunku ukraińskiego rdzenia, szukały pomocy w odpowiedniej dla siebie podatnej organizacji religijnego życia miejscowej ludności. Polska ekspansja narodowa robiła nieudałe próby latynizacji, a moskiewska prawosławizacji Łemkowszczyzny. I jak to często bywa, że w życiu ekstremy się schodzą, zeszły się one i tutaj: Obie te ekspansje wytworzyły pośredni, obrządkowy i narodowościowy typ, typ, na który obie... zgodziły się. Obie stawiają go sobie jako ideologiczny wzór swoich czysto politycznych dywersyj. Jest to typ starorusina. Zresztą obie uważają go za typ tymczasowy, przejściowy, którego jedynym celem było: odłączenie od ukraińskiego macierzystego pnia“.

W dalszym ciągu „Meta“ zaznacza, że wprawdzie utworzenie odrębnego terytorjum administracyjnego było wynikiem różnych przyczyn, dając do poznania, że chodzi tu o owe dwie ekspansje: polską i moskalofilską, to jednak, zdaniem organu ukraińskiego, nie należy sądzić, żeby sprawa była niekorzystna dla ukrainizmu. „Meta“ zwraca uwagę, że wogóle byłoby lepiej, gdyby istniała pełna jedność administracji cerkwi grecko-katolickiej w Małopolsce, ale skoro tej jedności nie było, skoro były trzy djecezje, to może być i czwarta.

„Istota rzeczy zdaniem naszem — pisze „Meta“ leży w następującem: Czy potrafimy fakt stworzenia odrębnej łemkowskiej Administracji wykorzystać celem uporządkowania łemkowskiego chaosu. Sądzimy, że właśnie obecnie jest ku temu dobra sposobność. Właśnie teraz jest czas dla dalekowzrocznej, przepojonej faktem i rozumem ukraińskiej polityki narodowej. Jakoż w moskalofilskim obozie jest silny prąd, jaki zachowując pewne tradycyjne obrzędowe i społeczne formy, całym swoim zdrowym pędem zmierza do pnia ukraińskiego. Właśnie dziś, w momencie, gdy Moskwa bolszewicka urzeczywistnia politykę Piotra Wielkiego i Katarzyny II w stosunku do Ukrainy zapomocą środków fizycznego wyniszczenia, ten pęd przebudza się na halickim terenie bardzo silnie. Niewątpliwie po stronie polskiej i moskiewskiej idei narodowej pozostają tylko niedobitki z tzw. obozu moskalofilskiego. Niedobitki sprzedajne. Już minął czas — powiada dalej „Meta“ — gdy polska i moskiewska idea narodowa znajdowała na gruncie ukraińskim fermenty dla odpowiadającej sobie romantyki ideowej czy politycznego ciążenia. Dzisiaj obie te idee są zdolne najwięcej — do dywersji.“

„Meta“ nie wątpi, że dywersje będą jeszcze nadal robione na Łemkowszczyźnie, ale właśnie nowa djecezja, zdaniem pisma ukraińskiego, otwiera możność skrystalizowania około siebie nowych sił narodowo-ukraińskich, która uniemożliwia wszelką dywersję. Jednem słowem organ metropolity Szeptyckiego jest optymistyczny.

Całkowita harmonja...

LONDYN, 3. 3. (PAT). Dzisiejsze dzienniki zamieszczają zgodnie co do treści i widocznie inspirowane przez Downingstreet wiadomości, iż w łonie gabinetu brytyjskiego panuje całkowita harmonja, i że obecnie, ani też w okresie późniejszym w lecie lub na jesieni nie należy oczekiwać żadnej rekonstrukcji gabinetu.

Również stanowisko Simona, jako ministra spraw zagranicznych określone jest jako trwałe.

Powojenne granice Niemiec

oraz pogranicza sąsiadów

Rozprawa p. K. Trampler'a o granicach Niemiec, ogłoszona w „Zeitschrift fur Geopolitik“ nr. 1. z r. 1934, po przedstawieniu ich rozwoju w ciągu dziejów, zajmuje się stanem rzeczy obecnym w wywodach których treść jest krótko taka:

— „W wojnie światowej odżyły plany sąsiadów niemieckich co do urządzenia Europy środkowej i każdy z nich usiłował pociągnąć granice wedle swych życzeń. Pokój wersalski nie wszystkie plany urzeczywistnił, gdyż między zwycięzcami zbyt wiele było zawiści i sporów. W każdym razie **granice państwa cofnięto poza niemiecki zasiąg etnograficzny**, a granice **obronne** pierwszy raz w dziejach zostały **cofnięte daleko wgłąb** poza granice państwa.

Granice wybitnie się pogorszyły. Odpadł graniczny wał Wogezów, a niemieckie prawa na Renie zostały uszczuplone. W Alpach stracili Niemcy dominujące stanowisko, kotlina czeska aż do linij wododzielnych dostała się pod władzę Czechów, a wreszcie **Wisła została w całości poza granicami Niemiec.** Obszar obronny został ograniczony do 247.000 km. kw., a więc do połowy państwa, przytem granice jego tak zostały poprowadzone, że właśnie najdogodniejsze tereny wypadowe dla państw ościennych nie mogą być fortyfikowane. Pomimo zmniejszenia się obszaru Niemiec, **granice przydłużyły się** z 4170 na 4578 km., a **granica morska spadła** z 1800 na 1488 km. Oprócz izolacji Prus Wschodnich **szczególnie niebezpieczne stało się położenie Śląska, wciśniętego w obcęgi dwóch najniebezpieczniejszych sąsiadów. Polski i Czechosłowacji.**

Na ustaleniu granic w Wersalu nie skończyła się walka o granice. Ataki przeciwników dążą bowiem: 1) do wywołania odrębności kulturalnej pogranicznych obszarów niemieckich, 2) do asymilacji narodowych grup niemieckich, przypadłych innym krajom, 3) **do usunięcia kultury niemieckiej z roli przewodniej w Europie Środkowej** i do zastąpienia jej innemi kulturami, głównie francuską. Pierwszy punkt stosuje zwłaszcza Francja: jej to polityka spowodowała przed kilku wiekami oderwanie Holandji od Niemiec. W Szwajcarji odrębność nie posunęła się do wytworzenia osobnego języka, wytworzyła jednak pojęcie odrębnej ojczyzny. Podjęte przez Francję próby wzniecenia ruchu separatystycznego w Nadrenji nie dały rezultatu. Wreszcie najcięższa walka na tem tle odbywa się obecnie w Austrji.

Metody **walki z niemczyzną** w państwach sąsiednich są następujące: **masowe wypędzanie np. z Polski**, która rzekomo wydaliła gwałtem **przeszło miljon Niemców**, utrudnianie pracy politykom i przywódcom mniejszości niemieckiej, **usuwanie urzędników Niemców**, zakładanie przedsiębiorstw państwowych na obszarach etnicznych niemieckich, w których zatrudnienie znajduje wszakże tylko ludność nie niemiecka, **ogranicza praw politycznych** przez różne reformy administracyjne, odpowiednie dzielenie okręgów wyborczych itp., **niszczenie gospodarcze** w postaci reformy rolnej, polityki podatkowej itd., wreszcie **walke ze szkołą niemiecka**, prowadzoną według autora **najbezwzględniej we włoskim Tyrolu, a następnie w Polsce.** Szczególne niebezpieczeństwo dla mniejszości niemieckich upatruje autor w możliwości zepchnięcia ich języka do roli narzecza, używanego tylko w domowem życiu, w utrudnianiu stosunków kulturalnych z państwem niemieckiem i w małżeństwach mieszanych.

Największą odporność przeciw wpływom obcym wykazują mniejszości niemieckie na zachodzie oraz we Włoszech, bo Tyrolczyk raczej zostanie analfabetą, niżby miał się stał Włochem, a gorzej jest w Czechosłowacji i na Węgrzech.

Największe niebezpieczeństwo stanowi Polska, gdzie Kaszubi, Mazurzy, Ślązacy nie są Polakami (!), ale Polacy łączą ich w jedną polska grupę narodową, diametralnie sprzecznie z wolą ludności. Szkoda też, że przedwojenni uczeni niemieccy nie zadali sobie trudu należytego wypracowania językowych i plemiennych różnic między temi czterema narodami. **Niemieckie pretensje do Pomorza** wraz z okręgiem nadnoteckim i do **Śląska polskiego nie będą nigdy nieaktualne i przedawnione**, a siły obronne narodu niemieckiego muszą się zwrócić w pierwszym rzędzie **ku pograniczu niemiecko-polskiemu“.**

Naogół widać z tych wywodów, że, jeśli Niemcy kiedykolwiek w ciągu dziejów obcy kraj zdobyły i zaczęły germanizować, staje się on już... etnograficznie i święcie niemiecki.

—o—

Amerykańskie reformy

WASZYNGTON, 3. 3. (PAT). Izba Reprezentantów odrzuciła projekt prawa, przewidujący przedłużenie na rok następny przepisów, pozwalających na zaliczenie obligacyj państwowych do pokrycia banknotów emitowanych przez Federal Reserve Banque.

W obronie rzemiosła polskiego

Klub Narodowy przeciw noweli do ustawy o prawie przemysłowem

WARSZAWA, 2. 3. (Tel. wł. G.) Sejmowa Komisja przemysłowo-handlowa omawiała dzisiaj popołudniu bardzo niebezpieczną, zwłaszcza dla organizacji rzemieślniczych, nowelę do ustawy o prawie przemysłowem.

Nowela ta zmierza do **wprowadzenia przymusowych związków zawodowych w dziedzinie rzemiosła w drodze koncesjonowania poszczególnych wytwórni rzemieślniczych oraz ewentualność stosowania t. zw. kwalifikacji przy uprawianiu handlu.**

Przeciwko niej energicznie występowali posłowie opozycyjni, przedewszystkiem przedstawiciele Klubu Narodowego. Pos. **Zieliński** z Klubu Narodowego wykazał, że nowela jest niezgodna z artykułami Konstytucji, oraz z wolnością stowarzyszeń, zagwarantowaną przez ustawę, która była wydana już podczas obecnych rządów, wniósł przeto o odesłanie noweli do Komisji Konstytucyjnej dla jej uzgodnienia z obowiązującemi ustawami. Wniosek ten **głosami BB odrzucono.**

Pos. **Mazur** z Klubu Narodowego wystąpił przeciw przepisowi, aby wszystkie zakłady przemysłowe obowiązane były do przedkładania rządowi sprawozdań o stanie gospodarczym, ilości personelu, o urządzeniach technicznych, itd. Przepis ten jest bezpodstawny, gdyż Izby Przemysłowo - Handlowe otrzymują takie sprawozdania i przedkładają je Ministerstwu. Wprowadzenie go jest tylko rozszerzeniem biurokratyzmu. Taksamo szkodliwym jest przepis o utworzeniu nowych stanowisk inspektorów przemysłowych. Posłuży to tylko do tworzenia nowych posad, rozdawanych nie pod kątem widzenia fachowości, lecz przynależności partyjnej i nałoży wszystkie ciężary na przemysł.

W obronie organizacji rzemieślniczych, zwłaszcza na ziemiach zachodnich, występował pos. **Górczak** z Klubu Narodowego, wskazując na wielki dorobek tych organizacyj. Oświadczył on, że

rzemiosło polskie nie chce mieć żadnej łączności z Żydami, a nowela narzuca mu tę łączność.

Szereg poprawek dotyczących rzemiosła zgłosił pos. **Lasota** z Klubu Narodowego.

W obronie noweli przemawiał pos. **Wojciechowski** z BB. oraz przedstawiciel Ministerstwa przemysłu i handlu.

W głosowaniu **posłowie BB. odrzucili wszystkie poprawki Klubu Narodowego i nowelę uchwalili.** W najbliższym czasie wejdzie ona na plenum Sejmu.

O równą miarę

Opozycja wzywa rzad do pełnej realizacji oświadczeń min. Pierackiego

WARSZAWA, 2. 3. (Tel. wł. G.) W dyskusji nad budżetem Ministerstwa spraw wewnętrznych na piątkowem plenarnem posiedzeniu Senatu sen. **Woźnicki** — cytując wyjątki przemówienia min. Pierackiego w Sejmie — oświadczył, że

byłby rad, gdyby niektóre zalecenia stosowane były nietylko do opozycji, ale i do swoich.

Dotyczy to zarówno zwrotu ministra, że „należy wzmacniać cnoty obywatelskie“, jak i tego, że „trzeba powściągnąć fatalne obyczaje“.

Sen. **Makuch** z Klubu Ukraińskiego narzekał, że posterunkowy jest faktycznym panem całego życia społecznego ukraińców, procesy polityczne nie ustają, więzienia zapełnione są młodzieżą ruską, policja posługuje się konfidentami z pośród młodzieży ukraińskiej.

Stosunki w zachodniej Małopolsce omawiał sen. **Micheyda** z NPR., oświadczając, że mandaty uzyskane przez sanację w wyborach samorządowych były skutkiem nie przełomu w psychice społeczeństwa, — jak to określił min. Pieracki, — lecz jedynie następstwem tego, że cały aparat administracyjny został uruchomiony w celach agitacyjnych na rzecz jednego stronnictwa. Najbolešniejsze są czyny bojówek „Związku Strzel.“ i pewnej grupy Związ ku Rezerwistów. Takie akta terroru wywołują ogromnie naprężoną atmosferę na Pomorzu, i z tego istotnie powinno się wyciągnąć należyte konsekwencje.

Gdyby p. minister mógł podsłuchać...

Sen. **Wasiutyński** z Klubu Narodowego wskazał na utożsamianie Państwa z ludźmi stanowiącymi rząd. O tem pomieszaniu pojęcia rządu i Państwa mówca przekonał się choćby dzisiaj, gdy wchodząc do Senatu ujrzał na gmachu tabliczkę z napisem „dom rządowy“ — nie państwowy, lecz rządowy.

Dla szerokich mas biurokracja uosabia Państwo. **Każda ustawa zaopatrzona jest wysokiemi sankcjami karnemi, a wykonanie tych kar powierzone jest urzędnikom administracji. Są przepisy sanitarne lub budowlane, które na wsi nie mogą być przestrzegane. Ogół ich też nie przestrzega, ale nagle jedna osoba za wszystkie inne zostaje dotkliwie ukarana. Trafi to z reguły w obywatela uznanego za nieprawomyślnego.**

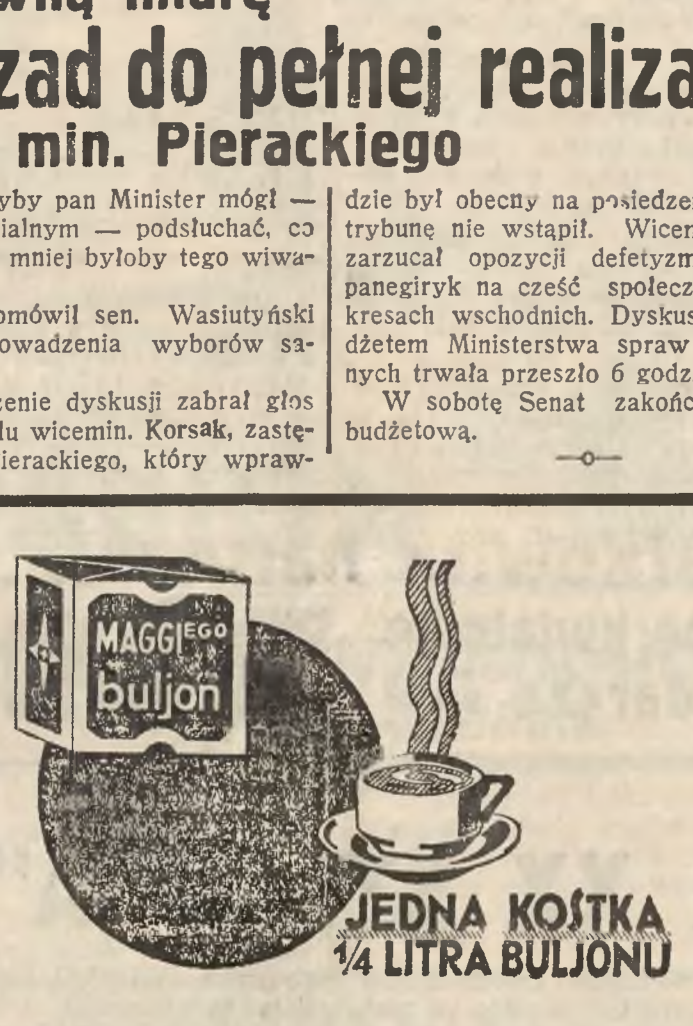
Antagonizm między Państwem a społeczeństwem był cechą upadku państw absolutnych. Obecne postępowanie administracji często wskrzesza ten antagonizm. Chwilowym sprzymierzeńcem rządu jest panująca obecnie nędza. Rzad szczyci się sukcesami na wszystkich polach, ale gdyby pan Minister mógł — będąc niewidzialnym — podsłuchać, co mówią rzesze, mniej byłoby tego wiwatowania.

Następnie omówił sen. Wasiutyński sposób przeprowadzenia wyborów samorządowych.

Na zakończenie dyskusji zabrał głos w imieniu rządu wicemin. **Korsak**, zastępujący min. Pierackiego, który wprawdzie był obecny na posiedzeniu, ale na trybunę nie wstąpił. Wicemin. Korsak zarzucał opozycji defetyzm i wygłosił panegiryk na cześć społeczeństwa na kresach wschodnich. Dyskusja nad budżetem Ministerstwa spraw wewnętrznych trwała przeszło 6 godzin.

W sobotę Senat zakończy debatę budżetową.

—o—

Demonstracja w Teatrze Wielkim

Lwów, 3 marca.

(t) Wczoraj podczas aktu drugiego sztuki A. Słonimskiego pt. „Rodzina“ rozległy się w pewnym momencie gwizdy i okrzyki, a następnie rzucono próbówki z jakimś cuchnącym gazem. Ponadto rozrzucono ulotki, wyjaśniające przyczynę demonstracji. Na sali powstała panika. Przedstawienie przerwano na przeciąg 15 minut, poczem wznowiono je od aktu trzeciego. Większość publiczności z powodu panującego zaduchu, opuściła widownię.

—o—

Akcja ratownicza statku „Cieszyn“

GDYNIA, 2. 3. (PAT) Sytacja statku „Cieszyn“, który osiadł na skale w pobliżu Helsingforsu 28 lutego wieczorem, uległa pewnej poprawie. Dziś w godzinach przedpołudniowych udało się kapitanowi wraz z kilku członkami załogi statku „Cieszyn“, który pozostał w pobliżu miejsca gwarji na statku ratowniczym, przedostać się na pokład „Cieszyna“, celem stwierdzenia rozmiarów uszkodzeń. Jednocześnie nurkowie rozpoczęli prace przygotowawcze do ratowania.

O ile warunki atmosferyczne nie ulegną pogorszeniu, rozpoczęta akcja ratownicza będzie mogła być kontynuowana bez przeszkód. Oczekiwane jest przybycie z Tallina specjalnej lichtugi do przejęcia części ładunku „Cieszyna“ dla odciążenia statku i ułatwienia prac ratowniczych.

Sensacyjny zwrot w aferze Stawiskiego

PARYŻ 2. 3. (PAT). W aferze Stawiskiego zaszły w ciągu ubiegłej nocy i dnia dzisiejszego wydarzenia, które będą miały zasadnicze znaczenie dla odszukania winnych i wymiaru sprawiedliwości.

Zawieszony w urzędowaniu komisarz Bony, pragnąc wykazać niesłuszność stawianych mu zarzutów, przedsięwziął na własną rękę poszukiwanie dokumentów, na podstawie których możnaby ustalić listę głównych winowajców oszustwa. Poszukiwania tej zostały uwieńczone pomyślnemi rezultatami. Wczoraj późnym wieczorem kom. Bony zgłosił się do dyrektora Surete Generale i oświadczył, że odnalazł osobę, która posiada talony dawno poszukiwanych bezskutecznie czeków Stawiskiego.

Bony prosił o pomoc w wydostaniu tych dokumentów. Po porozumieniu się z ministrem spraw wewnętrznych i sprawiedliwości władze policyjne i sędzia śledczy udały się na spotkanie z posiadaczem talonów. Spotkanie to odbyło się w prywatnem mieszkaniu kom. Bony. Posiadacz poszukiwanych talonów oświadczył, iż otrzymał je od Romagnina, któremu wręczyła te dokumenty p. Stawiska. Nazwisko osoby, która wydała talon władzom śledczym trzymane jest w tajemnicy, gdyż jak oświadczył min. Sarraut osoba ta obawia się groźnych represyj ze strony bandy Stawiskiego. Dziś rano sędzia śledczy wezwał p. Stawiską.

Żona oszusta kategorycznie zaprzeczyła, jakoby kiedykolwiek była w posiadaniu wyżej wymienionych czeków. Sędzia śledczy nie dając jednak wiary temu zeznaniu, i mając informacje że Stawiska zamierza wyjechać zagranicę, nakazał jej aresztowanie pod zarzutem udziału w oszustwie.

Talony czeków w liczbie 1.200 są obecnie szczegółowo badane przez władze śledcze. Pierwsze wyniki tych badań wykazują, że wszystkie czeki były podpisane własnoręcznie przez Stawiskiego.

PARYŻ 2. 3. (PAT) Na polach elizejskich rozlepiono afisze, wyobrażające czek Stawiskiego na nazwisko dep. Bonnaure i zapewniające, że pieniądze te służyły na wybory kartelu lewicowego.

Telegramy

WASZYNGTON Wysokość kontyngentów przyznanych poszczególnym krajom nie została ujawniona, gdyż departament stanu nie chce być fałszywie oskarżony o faworyzowanie tego lub innego państwa.

WASZYNGTON Prezydent Roosevelt zwrócił się z orędziem do kongresu, żądając upoważnienia do zawarcia układów handlowych, które pozwoliłyby mu w granicach ściśle określonych zmodyfikować istniejące ograniczenia importowe na korzyść amerykańskiego przemysłu.

PARYZ Wczoraj zmarł w wieku lat 52 radca legacyjny Jerzy Tarnowski attache ambasady R. P. w Paryżu. Zmarły był oficerem Legji Honorowej.

PARYZ Wczoraj miała być rozpatrywana w apelacji sprawa wydawczyni „Gazette de Francji“ p. Hanau która w pierwszej instancji została skazana na 2-letnie więziemia i 3.000 fr. grzywny. Sad apelacyjny postanowił odroczyć rozpatrzenie tej sprawy do 1 czerwca ze względu na stan zdrowia Hanau, która tymczasem uległa katastrofie samochodowej.

WIEDEŃ Przywódcy socjalistyczni Seitz, Renner, Dannenberg i in. zostali osadzeni w areszcie sądu krajowego. W areszcie tym znajduje się obecnie przeszło 1400 więźniów politycznych.

RYGA Sejm łotewski uchwalił votum nieufności dla rządu premjera Blondniesa Przesilenie wywołane zostało stanowiskiem związku chłopskiego który dotychczas należał do koalicji rządowej.

MADRYT Leroux przyjął misję tworzenia gabinetu.

WIEDEN Przywódca Heimwehry tyrolskiej wygłosił odczyt o Habichcie w którym stwierdził, że Habicht rozpoczął swą działalność polityczną jako komunista.

BERLIN Trybunał Rzeszy uchylił wyrok sądu przysięgłych w Dessau, skazujący na śmierć 10-ciu komunistów za zamordowanie szturmowca Cieślika.

SKAZANIE WYKONAWCY WYROKU „DINTOJRY“

Lwów, 3 marca.

(g) W procesie Sucheckiego i Turkiewicza po przemówieniu prokuratora i obrońców w późnych godzinach wieczornych zapadł wyrok. Na podstawie werdyktu przysięgłych sąd skazał mordercę Sucheckiego na 15 lat więzienia, a Turkiewicza uwolnił od winy i kary.

Urywki z dnia

Sielanka

Wczorajszy I. K. C. przyniósł z Warszawy taką depeszę:

„W kołach politycznych opowiadają, że Marszałek Piłsudski z okazji wypłacenia mu jako ministrowi spraw wojskowych pensji na pierwszego, nie przyjął należnego mu na podstawie nowej ustawy wyższego dodatku funkcyjnego, podejmując pensję w wysokości dotychczasowej. Równocześnie Marszałek zakwestjonował jako minister spraw wojskowych nowe zaszeregowanie w stosunku do armji. Podobno Marszałek miał się przy tej okazji wyrazić, że armja opierająca się w swej codziennej pracy na młodych oficerach, podoficerach itd., nie może być krzywdzona na rzecz najwyższych szarż.

Wobec takiego postawienia sprawy przez Marszałka, wojskowym wypłacano dodatek w wysokości dotychczasowej. Ponieważ jednak idzie o wykonanie ustawy o nowem zaszeregowaniu aż do dalszych decyzyj, więc wojskowym wypłacono dodatek w dotychczasowej wysokości we formie zaliczki. Tak sprawa poborów wojskowych wygląda od strony niedyskrecji i od strony faktu.

Jak się dowiaduję ze źródeł dobrze poinformowanych, wykonanie ustawy o nowem zaszeregowaniu w stosunku do wojskowych zostało przez Marszałka Piłsudskiego jako ministra spraw wojskowych wstrzymane i prawdopodobnie Marszałek Piłsudski osobiście rozstrzygnie sprawę. Zaznaczyć należy w każdym razie, że Marszałek wystąpił w tym wypadku jako szef resortu wojskowego w obronie podległej mu armji.

Jednak nie jest wykluczone, że to stanowisko Marszałka w sprawie gaż wojskowych może się w ten lub inny sposób odbić w przyszłości również na poborach cywilnych pracowników państwowych.

Jak to sielankowo wyobraża sobie „I. K. C." załatwianie ważnych spraw państwowych. Jakby ta ustawa uposażeniowa spadła z nieba, a nie została ogłoszona jeszcze przed pięciu miesiącami, w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Z FILHARMONJI LWOWSKIEJ

VI Koncert symfoniczny

(Stanisława Korwin Szymanowska śpiewaczka)

Lwów, 3 marca

Dyrygent lwowskiej filharmonji Dr. Adam Sołtys z zadziwiającą energją i pracowitością, dźwiga niemal cały ciężar tegorocznego sezonu koncertowego na swych barkach. Gorące umiłowanie muzyki i entuzjazm artysty, cechuje wszystkie jego poczynania oraz pracę kapelmistrzowską, której doskonałe wyniki nie potrzebują dalszych pochwał. Podnieść jednak należy, że zdolności kapelmistrzowskie Dr. Adama Sołtysa ujawniają się coraz to widoczniej i mocniej a oparte na obszernem już doświadczeniu i niecodziennej kulturze artystycznej, dają w rezultacie wyniki o wysokiej wartości. Kunszt kapelmistrzowski Dr. Sołtysa dojrzewa coraz bujniej, jędrnieje, wypowiada się szczerze i jasno, urastając na miarę niepospolitą.

Również i VI koncert symfoniczny wykazał wysokie walory artystyczne wykonania. Dyrygent jak i orkiestra była przedmiotem szczerego podziwu i gorących oklasków wprawdzie nielicznej, jednak doborowej publiczności.

Szczególne wrażenie wywarł Karłowicza „Epizod na maskaradzie". Interesująca ta kompozycja, szczera w wyrazie, o bogatej melodyce i barwnej instrumentacji wykonana z głębokim pietyzmem podobała się ogólnie.

Czajkowskiego suita „Dziadek do orzechów", grywana obecnie bardzo często na zagranicznych koncertach symfonicznych, odtworzoną była wzorowo.

Solistka koncertu p. Stanisława Korwin-Szymanowska, ceniona u nas w kraju i zagranicą, interpretatorka i propagatorka nowoczesnej kompozycji wokalnej, uzyskała zasłużony sukces dla swej wykwintnej kultury artystycznej, niecodziennej umiejętności śpiewaczej, którą w całym blasku podziwialiśmy w kapitalnie zaśpiewanej „Kołysance" Mozarta. Owacyjne oklaski zmusiły artystkę do naddatków.

W.

Z ruchu wydawniczego

Nowa, tania książka „Bibljoteki T. C. L.

Ukazał się 18-ty z rzędu numer wydawnictwa „Bibljoteka T.C.L.", zawierający potężny dramat Zygmunta Krasińskiego „Nieboską Komedję", w opracowaniu Dr. Bochenka. Arcydzieło to, (sto lat temu powstałe) w dzisiejszym świecie przemian i przewrotów mocno na czasie i nietylko młodzież szkolna, ale i jak najszerszy ogół ma możność przypomnienia sobie wspaniałych scen poematu, tembardziej, że cena książki o 96 str. wynosi tylko 35 gr.

Wydawnictwo powiększyło ostatnio znacznie format książki, dało większy druk i o wiele lepszy papier niż w poprzednich numerach. Mimo to utrzymało poprzednią niską cenę.

Do nabycia w centrali T. C. L. św. Marcin 37 PKO. nr. 200-504, na składzie głównym w Księgarni św. Wojciecha, Poznań, Plac Wolności 1., w Domu Książki Polskiej, Warszawa Plac Trzech Krzyży 8., oraz we wszystkich księgarniach. Przy wysyłce pocztą z Centrali dolicza się do ceny książki porto 15 gr.

Dotychczas wyszły **Mickiewicza:** Grażyna, Ballady i Romanse, Sonety Krymskie, Dziady część I. II. III. i IV., Konrad Wallenrod, **Kochanowskiego:** Treny, i Odprawa Posłów. Krasińskiego: Przedświt, Fredry: Zemsta, Brodzińskiego: Wiesław, **Dr. Bochenka:** Życie i twórczość **St. Wyspiańskiego, Słowackiego:** Ojciec Zadżumionych. **Malczewskiego:** Marja.

„Pieśni wielkopostne" na 3 głosy żeńskie lub chłopięce przepisał St. Bursa. — Kraków. Główny skład Księgarnia T. Gieszczykiewicza.

Opracowania pieśni ludowych polskich dokonane przez prof. Stanisława Bursę, muzyka krakowskiego, mają już swoją ustaloną markę, jako prace będące wynikiem wielkiego ukochania folkloru polskiego, oraz znajomości melodyki, a w zastosowaniu do niej harmoniki właściwej polskiej melopei. Na łamach pisma naszego daliśmy kilkakrotnie wyraz wysokiego uznania tym opracowaniom z racji pojawiania się kolejno pieśni adwentowych, kolęd oraz pieśni wielkanocnych. Wydane obecnie pieśni postne, posiadają wszystkie walory, kwalifikujące je do szerokiego rozpowszechnienia i przyjęcia do repertuarów szkół żeńskich i zespołów kościelnych. Pieśni te posiadają poza doskonałą oprawą harmoniczną także i ten swoisty wdzięk, który cechuje je jako najpiękniejsze w ludowej melopei polskiej.

Z SALI KASYNA I KOŁA LIT.-ART.

„ALCHEMJA XX STULECIA"

Lwów, 4 marca

Kasyno rozpoczęło Wielki Post. — Skończyły sie złote dni Aranjuezu, z odnowionych sal znikły roztańczone maski, Pierrot posypał głowę popiołem, Colombina nad śledziem przywołuje na pamięć rozkoszne wspomnienia karnawału. Wróciła na swoje miejsce majestatyczna lampa projekcyjna, a na estradzie zasiadły trzy dostojne, wiekowe matrony: Powaga, Mądrość i Wiedza.

Zaczęło się ich królowanie w czwartek. Opancerzony mnóstwem akcesorjów naukowych, uzbrojony w magiczne wykresy, plany i zdjęcia, dr. Stanisław Loria, prof. U. J. K., wygłosił niezwykle interesujący wykład o atomach. Olbrzymia tablica ilustrowała rozmieszczenie pierwiastków zależnie od ich właściwości fizykalnych w oddzielnych kratkach niby w pokojach „hotelu Mendelejewa" (uczony w XIX w.), emanując niewidzialnemi promieniami, naświetlającemi tajemnice powstawania i przemiany materji. Słuchacze poznali przedewszystkiem nowoczesne poglądy na budowę atomu, jako jądra, otoczonego wirującemi dokoła elektronami. Aby uprzytomnić sobie, jak małe są rozmiary tego światka, wystarczy przypomnieć, że powiększone ileś tam tryljonów razy jądro mieć będzie średnicę jednej dziesiątej części milimetra, zaś elektrony około 20 cm., lecz krążyć one będą wokół jądra w odległości obliczanej na kilometry. Atomy mają zatem więcej „dziur", niż materji.

Prelegent omówił następnie przedsiębrane ostatnio z coraz większem powodzeniem próby t. zw. „rozbicia atomu". Choć próby te dały już pewne pozytywne rezultaty, utrwalone zapomocą precyzyjnych instrumentów na kliszy fotograficznej, nie należy jednak na ich podstawie snuć fantastycznych marzeń o możliwości rychłego wytwarzania pierwiastków tą drogą. Uczeni jednak (zwłaszcza córka i zięć Marji Curie Skłodowskiej), zamknięci w laboratorjach pracują wytrwale nad zagadnieniem rozbijania atomów i końcowe wyniki ich badań nie dadzą się dziś jeszcze przewidzieć.

Alchemicy XX wieku różnią się pod wieloma względami od swych średniowiecznych „kolegów". Dla tamtych nieudałe doświadczenie było katastrofą, bankructwem wszystkich na lodzie budowanych teoryj sztucznego złota, kamienia filozoficznego, czy eliksiru wiecznej młodości; co więcej, mogło oznaczać częste więzienie, izbę tortur, lub poprostu szubienicę. Dla dzisiejszych natomiast alchemików każde niepowodzenie jest tylko nowym krokiem naprzód, z każdej klęski rodzą się nowe, przyszłe zwycięstwa, utrwalające coraz silniej gmach wiedzy współczesnej.

Sala odczytowa wypełniona była szczelnie chemikami i fizykami płci obojga i różnego wieku, od majestatycznych łysin doktorskich, aż do studenckich wąsików raczkujących pierwszoroczniaków. Lustra trzęsły się od oklasków.

Pym.

„Dzień pożyczonej książki"

Jak donoszą dzienniki londyńskie, projektowane jest wprowadzenie oryginalnej nowości, a mianowicie „Dnia pożyczonej książki"

W dniu tym ma każdy w swoich szafach i szufladach biurka wyszukać wszystkie książki, niegdyś pożyczone, a dotąd nie zwrócone, — i odesłać je prawnym właścicielom.

Pomysłem tym zainteresował się żywo nawet i rząd, przewidując, że „dzień pożyczonej książki" wywoła gwałtowne wzmożenie ruchu pocztowego. Licząc się z tem, władze pocztowe zapowiedziały, że w tym jednym dniu opłata pocztowa za przesyłki książek zostanie zredukowana o połowę.

Pomysł bardzo ładny i bardzo na czasie. Zasługuje też w całej pełni na to, by go naśladowano i w innych krajach...

(r.).

Kronika stanisławowska

Nowy prokurator Sądu okręgowego w Stanisławowie. Prezydent Rzeczypospolitej zamianował sędziego Sądu okręgowego w Kołomyji p. Jana Goertza prokuratorem Sądu okręgowego w Stanisławwie. P. Goertz obejmuje w Stanisławowie szefostwo Prokuratury po prokuratorze p. Voglu, który został mianowany rejentem.

Nowe zadrażnienie sowiecko-japońskie

Japonja rząda od Moskwy zadośćuczynienia

TOKIO, 3. 3. (PAT). Rząd japoński polecił swemu ambasadorowi w Moskwie zaprotestować u rządu sowieckiego w związku z incydentem pogranicznym, który miał miejsce u zbiegu rzek Amur i Sungari.

Wedle informacyj japońskich samolot wojskowy japoński znajdujący się na terytorjum mandżurskiem w pogoni za bandytami w dniu 23 lutego ostrzelany został przez wojska sowieckie z terytorjum sowieckiego. Lotnik ranny został w plecy. Rząd japoński domaga się zadośćuczynienia od rządu moskiewskiego.

Wyrok na komunistów rzeszowskich

RZESZÓW, 3 3. (PAT) Po 3 dniowej rozprawie, która toczyła się przed sądem przysięgłych w Rzeszowie, przeciwko 11-tu komunistom, zapadł dziś o godz. 1 w nocy wyrok, zasądzający osk. Jana Tkaczowa na 3 i pół lat więzienia, osk. Alstera na 3 lata, osk. Blumenbergera, Klingera i Rubinfelda na 2 i pół roku więzienia, osk. Klausnera na 2 lata, osk. Abrahamowiczównę na 8 miesięcy więzienia, 4 oskarżonych uniewinniono.

Wszyscy oskarżeni z wyjątkiem Jana Tkaczowa, który zapowiedział odwołanie, wyroki przyjęli.

Kronika borysławska

BORYSŁAW, 3. 3. (PAT) Koncern „Małopolska" uruchomił dziś nowy szyb wiertniczy Stateland 28 Sobieski. Szyb ten położony jest na ropodajnych terenach lasów państwowych w Borysławiu. Zastosowano w nim kombinowany kanadyjsko-pensylwański system wiertniczy.

BORYSŁAW, 3. 3. (PAT) 42-letnia Cyla Streicherowa wydaliła się z domu wczoraj przedpołudniem, pozostawiając list, w którym zawiadamia rodzinę o zamiarze popełnienia samobójstwa. Dziś rano znaleziono zwłoki jej w studni przy ul. Szczepanowskiego. Przyczyną samobójstwa były niesnaski małżeńskie.

Komisarz Warszawy Kościałkowski objął urzędowanie

WARSZAWA, 3. 3. (Tel. wł. G.) Dziś o godz. 11 przedpoł. odbyło się posiedzenie zarządu m. Warszawy pod przewodnictwem wiceprezydenta Szpotańskiego, na którem przyjęto do wiadomości zarządzenie Rady Ministrów w sprawie rozwiązania rady miejskiej i zarządu miejskiego.

O godz. 1 w południe przybył do magistratu komisarz rządowy wojewoda białostocki Kościałkowski wraz z wiceministrem spraw wewnętrznych Korsakiem.

Odbyła się uroczystość przekazania władzy p. Kościałkowskiemu, który wygłosił przemówienie zaznaczając, że zadaniem jego będzie przygotować grunt dla przyszłych gospodarzy stolicy z wyboru, by w nowych warunkach mogli przystąpić bez przeszkód do przekształcenia Warszawy na istotną stolicę.

Dalszy ustęp przemówienia Kościałkowski poświęcił krytyce dotychczasowego samorządu miejskiego, kładąc nacisk na nakaz oszczędnej gospodarki i oddłużenia miasta.

Z CHWILI

Co wróżą gwiazdy?

Pod tym tytułem ukazuje się codzienna rubryka w IKC., zawierająca horoskop astrologiczny na dzień bieżący. Czytam ją stale z tem samem zainteresowaniem, co komunikaty Pima lub artykuły wstępne bł. p. „Gazety Lwowskiej". Autor tych horoskopów p. Starża-Dzierzbicki jest doprawdy nieoceniony! Może nie tyle jako „astrolog", gdyż o ścisłości jego przepowiedni nie miałem dotychczas sposobności się przekonać, lecz jako najweselszy feljetonista z IKC. Oto próbki jego humoru wzięte z horoskopu z dnia 4 bm.:

„Nasza pewność siebie i chęć wcielenia swych zamiarów w czyn, wyda dziś dobre rezultaty, gdyż godziny popołudniowe zapowiadają się dodatnio".

Jakaż to będzie dodatnia passa?

„Okres po godz. 16-tej nadaje się do załatwienia spraw, które mają pozostać w ukryciu".

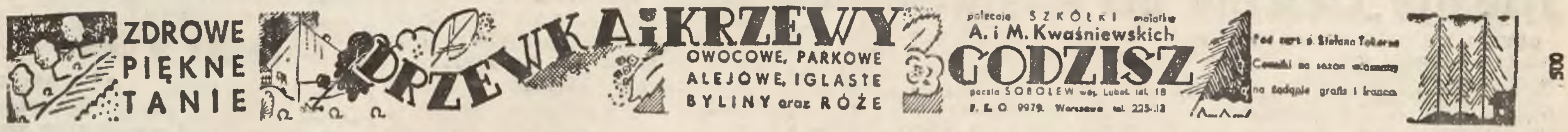
Czyżby jakie dyskretne sprawy natury erotycznej? Nie, gdyż w następnem zdaniu czytamy, że dopiero po godz. 17-tej „możemy osiągnąć powodzenie w stosunkach z osobami płci odmiennej, w związku z miłością lub sztuką".

Jakież więc mogą być te inne sprawy, które się załatwia „w ukryciu" w godzinach poobiednich? Czemu nie postawić kropki nad i? Pocóż pozostawiać pole rozmaitym domysłom?

A może to chodzi o sprawy „Tajnego detektywa"? Czy też o propagandę jakiegoś nowego środka przeczyszczającego?

Pierwszorzędny humorysta z tego p. Starży-Dzierzbickiego!

rykski

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Śp. Józef Limanowski

Zasnął w Panu w 63 r. życia, osierociwszy żonę, dzieci: Marję, Joannę Machetową żonę sędziego, Dra Józefa znanego neurologa, Bronisława i rodzinę.

Ogólnie znany i szanowany zgasł przedwcześnie!

Cechowała Go skromność i ta niezmierna, z głębi serca płynąca uczynność, która spowodowała, iż jako taksator MKO. nigdy nie mógł się oprzeć łzom nędzy i rozpaczy.

Był zasłużonym członkiem Strzelnicy Izby Rękodz., za obronę Lwowa odznaczony „Orlętami."

Cześć Jego pamięci! (x)

Poseł Mastek uzyskał urlop zdrowotny z więzienia

WARSZAWA, 3. 3. (Tel. wł. G.) Dziś opuścił więzienie b. pos. Mastek, otrzymawszy jednomiesięczny urlop zdrowotny. Przed więzieniem oczekiwali go członkowie Centr. Kom. Wyk. PPS., Zarządu Związku Kolejarzy, redakcji „Robotnika", dalej obrońcy b. więźniów brzeskich oraz grono przyjaciół.

Dziś także nadeszła do jednego z członków Klubu Sprawozdawców Parlamentarnych kartka pocztowa od b. posła Dr. Putka z więzienia w Wadowicach. W kartce tej Dr. Putek przesyła życzenia Klubowi z okazji 15-lecia i donosi, że ślęczy przy warsztacie pisarskim. Pracuje on nad historją swej wsi rodzinnej Hoczni na podstawie oryginalnych ksiąg gminnych sięgających XVI wieku.

Bal purimowy z przeszkodami

WARSZAWA, 3. 3. (Tel. wł. G.) Wczoraj wieczorem odbywał się na Pradze w Warszawie bal purimowy sjonistów. Pod koniec zabawy wtargnęła na salę grupa, złożona z około 20 osób, które wznosząc okrzyki antysemickie, pobiła niektórych uczesników zabawy.

Mimo oficjalnego zwolnienia nadal siedzą w więzieniu

RYGA, 3. 3. (PAT). Urzędowa agencja litewska w Kownie donosi, iż aresztowani przed paru tygodniami polscy działacze oświatowi i nauczyciele, zostali z polecenia władz centralnych zwolnieni, w związku ze świętem 16-lecia niepodległości Litwy.

Jak się jednak obecnie okazuje, poszczególni komendanci powiatowi nie wypełnili polecenia władz.

RYGA, 3. 3. (PAT). Z Kowna donoszą, iż na skutek zarządzenia litewskiego ministra spraw wewnętrznych kilku wyższych urzędników policji kowieńskiej zostało zwolnionych ze swych stanowisk, między innymi naczelnik policji kowieńskiej Sztubris.

W kołach politycznych twierdzą, że dymisja pozostaje w związku z ostatniemi antypolskiemi demonstracjami w Kownie.

Czy ustanie wywóz złota do Ameryki?

WARSZAWA, 3. 3. (PAT) Dziś nie zanotowano na europejskich giełdach większych zmian z wyjątkiem ponownego spadku funta angielskiego. Od pewnego czasu dolar waha się w Paryżu w okolicach kursu 15,20, w Warszawie około 5.31. Zaznaczyć należy, że kurs w Paryżu według przeliczenia amerykańskiego kursu urzędowego powinien teoretycznie wynosić 15.07, zaś w Warszawie 5.28.

W istocie kurs giełdowy odpowiadający kursowi teoretycznemu, powinien być wyższy, gdyż uwzględnić należy koszty transportu złota Europy do Ameryki, stanowiące o t. zw. punkcie złota. Początkowo nowy kurs dolara notowano w Paryżu 15.12, obecnie na skutek poważnego podrożenia transportu złota i podwyżki kosztów asekuracyjnych t. zw. górny punkt złota dla dolara waha się w Paryżu około 15.20.

W ten sposób możnaby przypuszczać, że przy obecnym urzędowym kursie dolara górny punkt złota został już osiągnięty, co oznacza, że dalsze transporty złota z Europy do Ameryki powiny już ustać.

—o—

Nowy rząd hiszpański

PARYŻ, 3. 3. (PAT) Z Madrytu donoszą, iż Leroux uformował już nowy rząd z min. spraw zagr. Pita Romero. W skład gabinetu wszedł jako minister oświaty Salvador Madariaga, który w związku z tą nominacją opuści wkrótce stanowisko ambasadora hiszpańskiego w Paryżu.

Wielkie manewry na Górnym Śląsku
Dwugodzinna defilada w Katowicach

KATOWICE, 3. 3 .(PAT) W dniach 1—2 bm. odbywały się na terenie województwa śląskiego w okolicach Katowic, pod kierownictwem d-cy 23 dywizji piechoty gen. Zająca zimowe ćwiczenia wojskowe z udziałem większych oddziałów wojskowych, stacjonowanych na terenie Górnego Śląska, oraz województw kieleckiego i krakowskiego.

Asystowali szef Sztabu Gł. gen. Gąsiorowski, gen. Prześdziecki, gen. Mond oraz attachés wojskowi Anglji, Austrji, Czechosłowacji, Estonji, Finlandji, Hiszpanji, Japonji, Łotwy, Włoch, Niemiec, ZSRR, Rumunji i Szwecji.

Ćwiczenia zakończyły się wczoraj przedpołudniem, poczem odbyła się w Katowicach przed gmachem Urzędu Wojewódzkiego, udekorowanym flagami, defilada oddziałów wojskowych, które brały udział w ćwiczeniach. Defiladę odebrał gen. dyw. Zając w otoczeniu generalicji i wyższych wojskowych, oraz przedstawicieli władz państwowych i komunalnych.

W defiladzie, trwającej przeszło 2 godziny brały udział oprócz oddziałów piechoty i kawalerji, także człogi, artylerja przeciwlotnicza, i zmotoryzowana, oddziały pontonowe na samochodach, artylerja lekka i ciężka.

Defiladzie przyglądały się olbrzymie tłumy publiczności. Prezydjum miasta i sejmu śląskiego wydało w salonach Syndykatu Hut Żelaznych przyjęcie dla wojskowych polskich i attachés zagranicznych.

Układ handlowy angielsko-sowiecki

LONDYN, 3. 3. (PAT) Min. Simon podpisał dziś dokument ratyfikacyjny układu handlowego z Sowietami. Dokumenty zostaną wymienione w Moskwie w połowie marca, poczem układ natychmiast wejdzie w życie.

Wyrok na Bachańskiego

WARSZAWA, 3. 3. (Tel. wł. G.) Dziś w sądzie okr. zapadł wyrok w sprawie b. rejenta z Żyrardowa Fr. Bachańskiego, oskarżonego o przywłaszczenie i nadużycia.

Sąd uznał za udowodnioną winę Bachańskiego w sprawie przywłaszczenia 3.700 zł. na szkodę skarbu państwa, 4.400 zł. na szkodę instytucji samorządowych oraz 650 zł. z depozytów złożonych przez klijentów. Ponadto sąd stwierdził, że Bachański dopuścił się sfałszowania ksiąg i wykazów notarjalnych.

Za wszystko to skazano go na łączną karę 3 lat więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego, oraz pozbawienię praw obywatelskich na przeciąg lat 5.

Sąd odrzucił wniosek obrony o wypuszczenie skazanego na wolność za kaucją. Bachański przeszło od roku przebywa w więzieniu.

Jak będzie pokryty deficyt budżetowy?
Przemówienie min. Zawadzkiego

WARSZAWA, 3. 3. (PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu Senatu zabrał głos minister Zawadzki, który na wstępie oświadczył, że realność przewidywań budżetowych nie może być absolutnie podana w wątpliwość. Jeżeli chodzi o sytuację obecną, to minister ma już dane do lutego włącznie. Deficyt za tych 11 miesięcy zaliczając do niego także wydatki pokryte z Pożyczki Narodowej wynosi **290 miljonów i podniesie się jeszcze do 300 miljonów.**

W roku bieżącym występujemy również niestety z deficytem 48 miljonów, a gdybyśmy do niego doliczyli to co mamy zamiar pokryć Pożyczką Narodową to wyniósłby on 223 miljonów. Stawiano pytanie, czy realna jest suma 165 miljonów z Pożyczki Narodowej. Minister liczy, że zamiast 350 miljonów będziemy mieli z Pożyczki Narodowej 340 miljonów. Deficyt tegoroczny będzie tedy pokryty w wysokości 170 miljonów przez upłynnienie rezerw, emisję biletów skarbowych i zapasów kasowych, a więc mniejwięcej 195 miljonów, będziemy mieli jeszcze na okres przyszłorocznego budżetu, czyli znowu przewidywania nasze były realne. Właściwie deficyt zmniejszył się o około 20 milj.

Sprawa lombardowania Pożyczki Narodowej łączy się z kwestją ochrony wogóle interesów jej posiadaczy. Rząd będzie się starał, aby nie pozbawić oni sprzedawać obligacyj po niskim kursie.

—o—

Sytuacja „Cieszyna“ nie uległa zmianie

GDYNIA 3. 3. (PAT) Według otrzymanych tu wiadomości, sytuacja „Cieszyna“ nie uległa od wczoraj zmianie.

Wobec poprawiających się warunków atmosferycznych na wodach fińskich, widoki powodzenia akcji ratowniczej podjętej wczoraj przez 3 statki ratownicze znacznie wzrosły. Wszyscy pasażerowie zostali bezzwłocznie po wypadku przetransportowani łodziami ratunkowemi „Cieszyna“ na pokład lodołamacza, który odstawił ich do Helsingforsu.

Zabranie pasażerów z pokładu „Cieszyna“ i przewiezienie ich odpowiednio wyekwipowanemi łodziami tegoż statku odbyło się w największym porządku, i spokojnie. Pasażerowie zostali otoczeni troskliwą opieką ze strony dowództwa oraz załogi „Cieszyna“ i wobec przenikliwego zimna, przed opuszczeniem statku zaopatrzeni w ciepłe koce.

Również całe mienie pasażerów zostało uratowane w stanie nieuszkodzonym.

—o—

Moskwa przeciw koronacji cesarza Mandżurji

MOSKWA, 3. 3. (PAT) Koronacja Pu-Ji na cesarza Madżurji, komentowana jest przez całą prasę sowiecką zdecydowanie wrogo. We wszystkich pismach pojawiły się karykatury monarchy, jako marjonetki w rękach japońskich.

Cała prasa zaznacza w tytułach, że koronacja jest pierwszym krokiem do rozszerzenia aneksji monarchji i podkreśla udział książąt mongolskich w uroczystościach koronacyjnych.

Znaczna zniżka taryf lotniczych

Polskie Linje Lotnicze „Lot“, pragnąc udostępnić korzystanie z komunikacji powietrznej jaknajszerszym sferom publiczności, z dniem 1 b. m. znów obniżyły wydatnie ceny przejazdów samolotami. W porównaniu z rokiem ubiegłym obniżka przedstawia się następująco (w nawiasach ceny biletów z roku ubiegłego): bilet na linji Warszawa—Katowice kosztuje obecnie zł. 30 (zł. 40), Warszawa—Lwów zł. 45 (zł. 57), Warszawa—Kraków zł. 35 (zł. 40), Warszawa— Wilno zł. 40 (zł. 50), Warszawa—Poznań zł. 30 (zł. 39), Warszawa—Gdańsk, Gdynia zł. 40 (zł. 45), Warszawa—Wiedeń zł. 95 (zł. 112). Na linjach pozostałych obniżka zastosowana została w tej samej proporcji. Niewątpliwie obniżenie taryf wpłynie poważnie na wzrost frekwencji na linjach lotniczych.

KRÓLEWIEC Jak donoszą z Kowla rząd litewski wręczył rządowi Rzeszy drugą notę w sprawie pogwałcenia praw żydów obywateli litewskich w Niemczech.

TALLIN Naczelnik państwa estońskiego Paets dokonał uroczystego otwarcia wystawy polskiej sztuki współczesnej. W wygłoszonem przemówieniu podkreślił on, że Polska posiadająca wielowiekową cywilizację może wywierać dobroczynny wpływ na życie kulturalne Estonji. Prasa poświęca wystawie dużo miejsca.

—o—

Motyką w głowę

STANISŁAWÓW, 3. 3. (PAT) Na drodze publicznej gminy Tomaszowce pow. Kałusz, został zamordowany przez nieznanego sprawcę mieszkaniec tej wsi, Wojciech Tęcza. Morderca ugodził go kilkakrotnie motyką w głowę. Dochodzenia w tej sprawie zarządzono.

Zawody bokserskie w Poznaniu

POZNAŃ 3. 3. (PAT) Wczoraj wieczorem rozpoczęły się w Poznaniu zawody bokserskie o indywidualne mistrzostwo Polski. Wyniki zawodów są następujące:

W wadze muszej: Rozholz (Warszawa) zwyciężył na punkty Góreckiego ze Śląska, Zandler (Wilno) uległ Sobkowiakowi z Poznania.

W wadze koguciej: Kozłowski z Pomorza zwyciężył Schiraka ze Lwowa, Kazimierski z Warszawy zwyciężył Jerzego II. z Białegostoku, Mocko II ze Śląska wygrał z Polusem z Warszawy.

W wadze piórkowej: Rudzki ze Śląska zwyciężył Połowaka ze Lwowa, Piotrowicz uległ Kajnarowi z Poznania, Forlański zwyciężył Woźniakiewicza ze Lwowa, Matuszczak ze Śląska zwyciężył Klacesa z Wilna.

W wadze lekkiej: Bąkowski wygrał z Wróblewskim, Sipiński pokonał przez techniczne k. o. Takka.

W wadze pośredniej: Stahl z Łodzi pokonał Andego z Lublina.

W wadze średniej: Czarek zwyciężył Mieczysławskiego.

W wadze półciężkiej: Przybylski wygrał Kłodasę.

W wadze ciężkiej wygrał Piłat przez dyskwalifikację Wocki.

Istota rzeczy, zdaniem naszem — ni-

Z SALI WYKŁADOWEJ

„Higjena wieczoru i nocy"

Lwów, 4 marca

W ostatnich 2 porankach w Kinoteatrze „Marysienka" wygłosił Doc. Uniw. Dr. Tychowski dwa wykłady z cyklu: „Higjena wieczoru i nocy" p. t. „Praca i odpoczynek" i „Sen". Podajemy streszczenie tych wykładów o charakterze popularno naukowym.

I. PRACA I ODPOCZYNEK.

Zarówno fizyczna jak i umysłowa praca jest przejawem życiowej energji ustroju. Organami, wykonywującemi pracę fizyczną, są mięśnie, których ruchami kieruje układ nerwowy, pracę umysłową wykonywa kora mózgowa. Podczas wykonywania pracy dają się stwierdzić zarówno w mięśniach, jak i w mózgu zjawiska, świadczące o nasileniu procesów przemiany materji, połączonych z wytwarzaniem większych ilości ciepła. Obok tych zjawisk występują i inne, jak n. p. zwiększone ukrwienie czynnych w pracy tkanek, zjawiska elektryczne. Praca jest źródłem znużenia. W zwykłych warunkach dłużej trwającej pracy, w szczególności po jej zaprzestaniu, występuje charakterystyczne podmiotowe uczucie znużenia. Po pracy mięśniowej odczuwa się nietylko znużenie mięśni, które bezpośrednio brały udział w pracy, lecz znużenie to rozszerza się na grupy mięśni, które nie pracowały, zjawisko to uogólnia się. Charakterystycznemi są również objawy znużenia umysłowego, m. i. dokładność pracy zmniejsza się, pojawiają się w niej błędy. Znużenie może osiągać różne stopnie, zależnie nietylko od rodzaju i czasu trwania pracy, lecz także od indywidualnej wytrzymałości pracującego. Nierzadko w przypadkach przemęczenia występują stany chorobowe, w wyjątkowych, krańcowych przypadkach doprowadzające do zejścia śmiertelnego Po zaprzestaniu pracy — w okresie odpoczynku — znużenie ustępuje na skutek rozlicznych procesów chemicznej odbudowy tkanek. Im, ogólnie biorąc, praca dłużej trwała i była cięższą, tem dłuższy musi być wypoczynek, by ustrój powrócił do normy wyjściowej. Pauzy, które włączamy w okres pracy, wywierają wpływ dodatni i pozwalają naogół kontynuować pracę przez dłuższy okres czasu, aniżeliby to było możliwe bez odpoczynku. Systematyczne przygotowanie i przystosowanie ustroju do pracy daje odpowiednia zaprawa; dotyczy to zarówno pracy fizycznej jak i umysłowej.

II. SEN.

Zarówno w organizmach wyższego rzędu jak i u człowieka obserwujemy perjodyczne zjawisko, które w przeciwieństwie do stanu jawy określamy jako sen. Sen u zwierząt niekonieczn e musi być związany z porą dnia i nocy, może obejmować też całe pory roku, takim jest sen zimowy zwierząt lub sen letni (krokodyli). Wspólną cechą jest pewna celowość, akt samoobrony, mianowicie przetrwanie okresu, w którym zaopatrzenie w żywność jest bardzo trudne lub niemożliwe. Zjawisko snu — tak dobrze znane (przesypiamy około 1/3 część życia) nie łatwe jest w swej istocie do wytłumaczenia. Nie ulega wątpliwości, że służy wypoczynkowi, jednakowoż nie stoi w związku przyczynowym ze zmęczeniem cielesnem czy umysłowem. Uważać należy sen raczej za ochronę przed wystąpieniem stanu wyczerpania. Dla lekarzy sen przedstawia problem bardzo ważny; skuteczne zwalczanie nadzwyczaj przykrego objawu bezsenności w każdym przypadku byłoby możliwe jedynie wtedy, gdyby znana była istota snu. Przebieg snu jest charakterystyczny; nagły początek, głębokość wzrastająca bezpośrednio po zaśnięciu aż do mniej więcej połowy drugiej godziny, poczem sen staje się płytszym, by niekiedy przed obudzeniem znów nieco się pogłębić; kończy się nagle obudzeniem. Podczas snu stwierdza się cały szereg zmian w ustroju. Niektóre dostępne zwykłej obserwacji, inne wykazać można drogą specjalnych badań. Śpimy zazwyczaj w poziomem ułożeniu ciała, odprężając tem większość mięśni i obniżając tem samem przemianę materji. Ciepłota ciała obniża się, wykazując minimum dobowe w czasie drugiej połowy nocy. Oddech zwalnia się i pogłębia, pauzy między pojedynczymi oddechami stają się dłuższe. Ilość uderzeń serca w jednostce czasu zmniejszą się. Zmienia się skład powietrza oddechowego, wzrasta w niem procent dwutlenku węgla. Gruczoły naogół zaprzestają wydzielać lub zmniejszają swą czynność z wyjątkiem potowych. Powieki są zamknięte, odcinają wrażenia wzrokowe. Gałki oczne ustawiają się charakterystycznie, zwracają się ku górze, źrenice zwężają się. Pobudliwość układu nerwowego obniża się. Podniety zmysłowe, któreby niewątpliwie zadziałały i wywołały reakcję podczas stanu jawy, we śnie są na to zbyt słabe. Podczas snu występują t. zw. marzenia senne, dowód, że pewien stopień świadomości nie musi być wykluczony. (Marzeń sennych jako mających być tematem osobnego wykładu, prelegent dokładniej nie omówił). Różne tworzono teorję snu. Przyjmowano, że jestto akt konieczny dla odnowy substancji mózgowej, ulegającej znużeniu podczas stanu jawy. Tłumaczono sen samozatruciem (teorje toksyczne snu) ustroju, powodującem wystąpienie snu a ustępującem w czasie jego trwania. Przyjmowano (Pawłow), że sen jest procesem i następstwem wytworzenia się t. zw. wewnętrznego hamowania w korze mózgowej. Wreszcie (Economo) wychodząc z obserwacji pewnej jednostki chorobowej, przyjmowano osobny ośrodek snu w mózgu.

W najbliższą niedzielę, 4 marca, w dalszym ciągu wykładów z cyklu „Higjena wieczoru i nocy" wygłosi Docent Uniw. J. K. Dr. Antoni Sabatowski wykład p. t.: „Życie nocne" część I. „Życie pracy".

Początek o godz. 10.30 przedpołudniem w Kinoteatrze „Marysienka" (Plac Smolki).

—o—

Od naszych czytelników:

W okresie postu, gdy trzeba rezygnować z rosołów, zup przyrządzanych na mięsie, sosów i samych dań mięsnych ma większość pań nielada kłopot z przygotowaniem potraw, gdyż jadłospis ich obraca się wyłącznie w ramach potraw jarzynowych mącznych i rybnych. Wszystkie te potrawy stanowią zbyt raptowne przejście z jednego sposobu odżywiania na zupełnie inny i wydają nam się z początku niesmaczne, tracą postem. Można temu zapobiec przez dodanie przyprawy Maggi. Sama to wypraktykowałam i doszłam do wniosku, że potrawy postne stają się wskutek tego o wiele smaczniejsze i strawniejsze. (x) Jnka.

Sic transit gloria mundi...

Jeden z wielkich tygodników paryskich urządził oryginalną ankietę. Oryginalność jej polegała na tem, że nie zwracano się do żadnych wybitniejszych osobistości, polityków, czy uczonych lub pisarzy, — lecz do tej zupełnie przeciętnej szarej masy publiczności paryskiej, owej masy, która posiada w najlepszym razie tylko średnie wykształcenie.

Jednem słowem — szło tutaj o ów „vox populi", będący z jednej strony wykładnikiem opinji publicznej w najszerszem tego słowa znaczeniu, z drugiej zaś strony pewnego rodzaju miernikiem ogólnego wykształcenia przeciętnego paryżanina z tych średnich i niższych warstw ludności.

W ankiecie brało udział czternaście osób, których stanowiska społeczne były następujące: kontrolor autobusów, zamiatacz ulic, węglarz, listonosz, kelner z kawiarni, posterunkowy, subjekt, antykwarjusz, — oraz z kobiet: midinetka, zarządczyni hotelu, hafciarka, „manekin" z dużego magazynu mód, kobieta z przeciętnej burżuazji i dziewczyna uliczna.

Pytania były krótkie, jasne: wymieniono kolejno nazwiska 22 znanych osobistości, a zapytywani mieli w paru słowach odpowiedzieć, co wiedzą o każdej z nich i czy dana osoba żyje jeszcze, czy nie.

Oczywiście wśród nazwisk przeważają francuskie, gdzie obok Poincare'go figuruje... Landru, obok Anatola France'a słynny „as" sportowy Pelissier, obok Bleriot'a i Rodin'a... Chevalier i Ladoumegue.

Jedynym, który zdołał udzielić trafnej, zwięzłej odpowiedzi na wszystkie postawione mu pytania, był posterunkowy, — co wydaje bardzo pochlebne świadectwo o kulturze i poziomie wykształcenia paryskiej policji. Pytania bowiem były mimo wszystko dość trudne i obejmujące najrozmaitsze dziedziny życia umysłowego, politycznego i społecznego. Czy szło o Buadelaire'a, czy o p. Curie-Skłodowską, czy o MacDonalda, Einsteina, Trockiego, Mussoliniego, Freuda lub Wilsona, — odpowiedź zawsze była trafna i dobra.

Trafnemi też na ogół były odpowiedzi, o ile szło o osobistości znane powszechnie w Paryżu i we Francji. Jak z odpowiedzi tych wynika, najpopularniejszemi osobistościami byli, względnie są dotychczas: słynny sinobrody Landru, stracony na gilotynie, dalej słynny cyklista Pelissier i biegacz Ladoumegue, a wreszcie Bleriot, Sara Bernhardt i.... Chevalier.

O pani Curie-Skłodowskiej nie słyszał nic ani kelner, ani stary antykwarjusz, ani węglarz. Inni wiedzą ogólnikowo, że wynalazła radjum... Czy żyje, czy umarła, na tym punkcie zdania są podzielone.

Znacznie już gorzej sprawa się przedstawia, o ile idzie o znakomitości zagraniczne.

I tak prezydent Wilson uważany jest raz za generała amerykańskiego, to znów za wynalazcę lub prezydenta angielskiego parlamentu.

O Bergsonie nie wie nikt prawie, prócz posterunkowego i zamiatacza ulic, który uważa go za muzyka.

Einstein i Freud, — to również osobistości niemal zupełnie nieznane.

Zdaniem „manekina" Freud jest autorem pornograficznych powieści, podczas gdy zamiatacz ulic uważa Einsteina za malarza, a Freuda za muzyka.

O ile Mussolini — jak wynika z ankiety — cieszy się w Paryżu dużą popularnością (wszystko jedno, czy w dodatniem czy ujemnem tego słowa znaczeniu), — to MacDonald nie mógłby tego o sobie powiedzieć. Zaledwie sześciu uczestników ankiety zdołało określić trafnie jego stanowisko socjalne: wśród pozostałych przeważa zdanie, że jest to... artysta kinowy lub prezydent Stanów Zjednoczonych z okresu „suchej Ameryki".

Baudelair znany jest naogół mało. Wedle listonosza jest to profesor Akademji francuskiej, dotychczas żyjący...

A piękny „manekin", zapytany o Jaures'a, odpowiada z całą otwartością, że jest to nazwa... stacji paryskiej kolejki podziemnej. Tyle jej o nim tylko wiadomo.

Jak z ankiety tej wynika, jedynemi osobistościami, które mogą poszczycić się prawdziwą, najszerszą popularnością, są... „asy" sportowe i „gwiazdy" ekranu, obok potwornego zbrodniarza, Landru.

Czy można z ankiety tej wyciągnać jakieś wnioski? Postawmy to pytanie raczej inaczej: czy podobna ankieta, przeprowadzona np. w Warszawie, nie dałaby podobnych wyników?... (kr.)

—o—

Bernard Shaw i De Valera

Prezydent Wolnego Państwa Irlandzkiego De Valera, mówił niedawno przez mikrofon radjostacji w Athlone o stosunkach irlandzko-angielskich. De Valera, wyliczając nazwiska Irlandczyków zasłużonych w literaturze angielskiej, zapomniał o Bernardzie Shaw. — Zapytany, co o tem sądzi, Shaw odpowiedział, że poczytuje sobie to przemilczenie za urzędowy komplement.

—o—

Uroczystości bibljofilskie w Krakowie

Kraków, 3 marca.

Dziś w niedzielę o godz. 12 w południe w Bazylice OO. Franciszkanów odbędzie się staraniem bibljofilów krakowskich nabożeństwo ku czci św. Kazimierza. Pieśni religijne wykona Chór Cecyljański pod kier. prof. J. Nowaka i orkiestra symfoniczna Ubezpieczalni Społecznej pod kier. kapelm. Fr. Schaefera. Przy organach prof. Mastela.

W czasie ostatniej Ewangelji wykonany zostanie przez orkiestrę poraz pierwszy bibljofilski Hymn do Ducha św. w kompozycji K. Garbusińskiego do słów J. Sokulskiego. Naukę na temat „Rola książki w życiu religijnem“ wygłosi ks. Bonawentura Podhorodecki.

Po nabożeństwie Konwent OO. Franciszkanów zaprasza do obejrzenia portertu biskupa Trzebickiego, który — po zamknięciu wystawy króla Jana III — został umieszczony w odrestaurowanem, artystycznem epitafium w krużgankach klasztornych.

Wyrok na mistrzów złodziejstwa i paserstwa

Lwów, 4 marca

(s.) Wczoraj przewodniczący trybunału p. r. Dworzak ogłosił o godzinie 1-szej w południe wyrok na grupie, która pod zarzutem kradzieży i paserstwa stanęła przed sądem.

Na mocy wyroku **Józef Nalepa** skazany został na łączną karę 5 lat więzienia i utratę praw na lat 10.

Aleksander Bilichiewicz skazany został na 4 lata więzienia i utratę praw przez lat 10.

Aleksander Trębusiewicz został uniewinniony, **Teodor Urbanowicz** skazany został na 3 lata więzienia, 600 zł. grzywny, 10 lat utraty praw, **Jarosław Goetz** skazany został na 1 rok więzienia, 100 zł. grzywny i utratę praw przez lat 5, **Kazimiera Bielik** skazana została na 1 rok więzienia, 300 zł. grzywny, 5 lat utraty praw, **Anna Pemcyszyn, Olga Nalepowa, Stanisław Sioda, Marja Siodowa, Stanisław Trybało, Józef Florjan i Marja Florjan zostali uwolnieni.**

Marja Walanek skazana została na 50 zł. grzywny, Anna Tarnawska na 25 zł. grzywny, **Aniela Fiuma** na 50 zł. grzywny.

Zaznaczyć należy, że w razie nieściągalności, grzywna zamieniona zostaje na karę więzienną. Przy skazanych stosowano karę łączną, przy t. zw. uwolnionych, często amnestję.

Sala w czasie odczytywania wyroku wypełniona była po brzegi.

Wyrok w procesie „dziedziców“ dźwinogrodzkich

(s.) Wczoraj o godzinie dwunastej odczytany został wyrok przeciw Mechlowi Parnesowi i tow. w sprawie t. zw. procesu dźwinogrodzkiego.

Rozprawa, jak wiadomo, toczyła się przez dziewięć dni.

Mocą wyroku **Mechel Parnes** skazany został na 1 rok więzienia i 6 tygodni więzienia, którą to karę zamieniono na łączną 1 roku więzienia. Na mocy amnestji obniżono karę do 7 miesięcy bezwzględnego więzienia. Ponadto Mechel Parnes zkazany został na karę pieniężną w sumie 224 zł. i ponoszenie kosztów sądowych w kwocie 62 zł. 46 gr.

Drugi oskarżony **Nuchim Bielch** skazany został na 1 rok więzienia, a przy zastosowaniu amnestji karę tę obniżono do 6 miesięcy więzienia; ponadto na karę pieniężną w sumie 314 zł. i ponoszenie kosztów sądowych w sumie 71 zł. 48 gr.

Trzeci oskarżony **Berisch Alifanz** skazany został na 1 rok więzienia a przy zastosowaniu amnestji karę tę zmniejszono na 6 miesięcy więzienia, na karę pieniężną w sumie 224 zł. i ponoszenie kosztów sądowych w sumie 62 zł. 46 gr.

Dalszy oskarżony **Teodor Kit** skazany został na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na lat 5.

Olga Horbal skazana została na karę pieniężną w sumie 314 zł. Reszta oskarżonych została uniewinniona.

Sąd przez usta r. Lockera motywując wyrok uzasadnił, że wobec Parnesa, Bleicha i Alifanza nie zastosował zawieszenia kary, gdyż doszedł do przekonania, że sposób zarobkowania tej grupy nie pozwala mieć nadziei, że członkowie tejże się poprawią. Sąd w wyroku podkreślił, że grupa ta działała łącznie i dopuściła się szeregu przestępstw.

Uzasadnienie wyroku trwało całą godzinę. Na sali pełno publiczności, zwłaszcza ze światka „czarnogiełdowego“.

Wyroku wysłuchało tylko dwu żydów i pięciu chłopów. Nie przybył na wyrok Mechel Parnes i Juda Parnes.

W czasie odczytywania wyroku żydzi siedzieli w pierwszej ławie, katolicy w drugiej.

Do procesu powrócimy niebawem obszerniej.

—o—

Kronika wielicka

Uroczyste zaprzysiężenie burmistrza. W ub. środę Starosta powiatowy, dr. Wnęk odebrał przysięgę od nowo obranego burmistrza m. Wieliczki, dyr. Jagielskiego oraz wiceburmistrza, dra Żywca. W czasie tej uroczystości przemawiali starosta dr. Wnęk, w imieniu ustępującego prezydjum b. wiceburmistrz, dr. Horowitz oraz nowoobrany burmistrz, dyr. Jagielski, który w swem przemówieniu podkreślił, iż wszystkie wysiłki swoje skierowuje dla dobra miasta. We czwartek pracownicy Magistratu powitali nowo obranego burmistrza do którego przemówił sekretarz Magistratu Kazimierz Ślączka.

Epilog „nielegalnej“ zabawy w sądzie grodzkim. Przed kilkoma dniami na wokandzie sądu grodzkiego w Wieliczce znalazła się sprawa 47 członków Z. M. W. „Znicz“, oskarżonych o urządzenie swego czasu nielegalnej zabawy oraz stawianie czynnego oporu władzy przy rozwiązywaniu tejże przez organa PP. Wobec nieprzyznania się do winy oskarżonych, rozprawę odroczono do dnia 15 bm. celem przesłuchania nowych świadków oskarżenia i obrony. Rozprawę prowadził dr. Miltz, oskarżał zastępca prokuratora, st. posterunkowy Sikora. Na wznowioną rozprawę spodziewany jest przyjazd kilku znanych obrońców ludowych.

Działalność oświatowa TSL. Staraniem Koła TSL. w Wieliczce został założony Uniwersytet Ludowy, którego kierownictwo przyjął prof. Chmiel. Wykłady i referaty ze wszelkich dziedzin odbywają się w każdą niedzielę. Staraniem też TSL. założono czytelnię w szeregu okolicznych wsi.

Działalność L.O.P.P. W ub. czwartek odbyło się zebranie sprawozdawcze LOPP. Zebranie to wykazało intensywną działalność tej instytucji, wyrażającą się w urządzaniu prelekcyj propagandowych w różnych stowarzyszeniach i organizacjach społecznych, dzięki której to akcji szeregi LOPP. wzrastają z dnia na dzień.

—o—

Dwa włamania

Lwów, 4 marca

(t.) Moryc Berger, właściciel sklepu przy ul. Lwowskich Dzieci 5, zgłosił policji, że nieznany sprawca w nocy z dnia 1 na 2 bm. po **uprzedniem wyłamaniu żaluzji dostał się do tego sklepu z owocami przy ul. Kętrzyńskiego 4 i skradł większą ilość owoców i cukrów,** wyrządzając ogólną szkodę na 1124 zł.

Wczoraj doniesiono policji, że nieznani sprawcy wtargnęli do dzwonnicy OO. Bazyljanów przy ul. **Żółkiewskiej,** gdzie **skradli kilkanaście tomów z bibljoteki oraz kilkanaście kg. papieru łącznej** wartości 30 zł.

Dochodzenia w toku.

—:o:—

Fałszerze monet

Lwów, 4 marca

(s.) Przed sądem przysięgłych stanęła wczoraj grupa fałszerzy i podrabiaczy monet dwu i pięciozłotowych. Trybunałowi przewodniczył r. Szulisławski, oskarżał prok. Olberek.

Na ławie zasiedli: Bronisław Góralewicz, kilkakrotnie karany zamieszkały przy ul. Źródlanej 52, Józef Tarasiewicz zamieszkały przy ul. Żółkiewskiej 48, kilkakrotnie karany, Józef Feluk, zam. Żółkiewska 48, i Zofja Góralewicz zam. przy ul. Źródlanej 52.

Oskarżonych bronią: adw. dr. Täuser, adw. dr. Brauner i em. sędzia Mrozowski.

Po werdykcie sędziów przysięgłych sąd skazał Góralewicza na 4 lata więzienia, Tarasiewicza na 6 lat więzienia, Teluka na 3 lata więzienia, zaś Góralewiczową uwolnił od winy i kary.

—o—

Ordery w przeszłości

Liczba orderów i sposoby ich nadawania uległy w naszych zdemokratyzowanych czasach nagół bardzo poważnej redukcji. Dawniej szafowano niemi na prawo i lewo i szukano tylko okazji do ustanowienia, czy nadania nowego odznaczenia. Fantazja twórców różnych orderów miała tutaj wielkie pole do popisu. Dowodzą tego ciekawe nazwy niektórych orderów.

I tak w r. 1874 ustanawia abisyński król Jan Order Pieczęci Salomona. W Anglji Edward III powołuje do życia w r. 1350 Order Podwiązki. Angielski Order Łaźni pochodzi z r. 1783 od Jerzego III. Królowa Wiktorja pozostawiła po sobie Order Gwiazdy Indyjskiej (z r. 1861). Brazylja miała swój Order Krzyża Południowego, indyjska Birma — Order Słońca Złotego. W Chinach od r. 1864 odznaczano zasłużonych Orderem Smoka, względnie Smoka Podwójnego lub Orderem Gwiazdy Drogocennej. W Danji jeszcze w r. 1458 ustanowił Chrystjan I Order Słonia. Piękną nazwę Gwiazdy Oceanji nosi Order wysp Hawai, ufundowany w r. 1886.

Swój „twardy charakter“ uważali za stosowne uzewnętrznić Niemcy nawet w nazwie orderu Hesji, która brzmi „Order Hełmu Żelaznego“. Hiszpanja wśród pięknych nazw szeregu wspaniałych odznaczeń nadała jednemu z nich miano: Orderu Dobroczynności. Japończycy nie zapomnieli przy ufundowaniu odznaczeń o chryzantemach, kwiatach, które w tym kraju są symbolem wspaniałości, a nie jak u nas żałoby. Jeden z japońskich orderów nazywa się Orderem Chryzantemy lub Orderem Kwiatu Złotego, inny znowu zwie się Orderem Skarbu Świętego, inaczej Order Zwierciadlany. W Portugalji Alfons V ustanowił w r. 1459 Order Wieży i Miecza.

Swego rodzaju unikatem jest ustanowiony w r. 1818 również przez króla portugalskiego Jana VI Order Poczęcia Naszej Ukochanej Małżonki Villa Vicosa. Niemiecki cesarz Wilhelm I interesował się niemało płcią piękną, skoro od r. 1871 odznaczał Niemki Orderem Zasługi dla Żon i Panien. Księstwo sasko-wejmarskie miało **wśród swych** odznaczeń ciekawy Order Domowy Czujności, czyli Sokoła Białego. Egzotyczne państwo Siam **użyło** również egzotycznej nazwy Orderu Słonia Białego dla najwyższego swego odznaczenia. Kongres wenezuelański w r. 1825 ustanowił Order Popiersia Boliwara, wreszcie tropikalne państewko Zulu przeznaczyło dla swych zasłużonych zaszczytne odznaczenie Order Krokodyla, wywodzące się od r. 1885 od króla Dinizulu.

Jakże skromnie wobec tych pełnych fantazyj orderów przedstawiają się nazwy nadawane odznaczeniom powstającym dzisiaj.

K-k.

GIEŁDA

Waluty zagraniczne

Kraków, 4 marca.

Płacono w dniu wczorajszym za dolara 5.32 do 5.30. Bank Polski 5.29.

Markę niem. 2.093 do 2.092. Bank P. 2.09.

Koronę czeską 20.65.

Funt ang. 26.95. Bank P. 26.90.

Szyling austrj. 96.75 do 97.—

Ceny na rynkach krakowskich

Ceny płacone na placach targowych w dniu 2 marca 1934 w Krakowie.

Mleko niezb. l.	0,18— 0,20
Śmietana litr	1,00— 1,20
Śmietanka litr	0,50— 0,60
Ser zwycz. kg.	0,70— 0,80
Masło deserowe kg.	3.40— 3.60
Masło zwyczajne kg.	3,00— 3.20
Jaja świeże sztuka	0,05— 0,07
Ziemniaki kg.	0,08— 0.10
Buraki kg.	0,12— 0,15
Marchew kg.	0 10— 0,12
Cebula kg.	0,20— 0,25
Pietruszka kg.	0,25— 0,30
Seler kg.	0,20— 0,25
Włoszczyzna kg.	0,20— 0,25
Jabłka kompot. kraj. kg.	0,60— 1,00
Jabłka deserowe kraj. kg.	1,20— 1,60
Kura sztuka	2,50— 3,50
Kaczka sztuka	3,00— 4.00
Gęś żywa sztuka	5,50— 6,50
Gęś bita sztuka	5,00— 6,00
Indyk sztuka	8,00—12,00
Indyczka sztuka	6,00— 8,00
Karp żywy kg.	2,20— 2,40
Szczupak kg.	3.50— 4,00
Brzana i leszcz kg.	3,00— 3,50
Wiślane drobne i średnie kg.	1,00— 1,50

Giełda zbożowa

Kraków, 27 lutego.

Kursa ustalone na podstawie cen orjentacyjnych.

	od	do
Pszenica dworska czerw. stand.	22.50	22.70
Przenica biała stand.	22.00	22.25
Pszenica targowa stand.	21.50	21.75
Żyto dworskie stand.	14.60	14.75
Żyto targowe stand.	14.40	14.60
Owies dworski stand.	12.50	12.75
Owies targowy	12.25	12.50
Jęczmień dworski	14.50	16.50
Jęczmień targowy	14.00	14.25
Kukurudza krajowa	21.—	22.—
Proso	19.—	20.—
Groch zwykły jadalny	25.—	27.—
Siano słodkie	6.50	7.—
Siano średnie	5.—	5.50
Siano kwaśne	4.—	4.50
Koniczyna pastewna	7.—	8.—
Mak niebieski z workiem	50.—	52.—
Kminek kraj. czyszczony	165.—	175.—
Mąka pszenna okr. Krak. 45 proc.	37.00	38.00
60 proc. poznańska	31.50	32.50
Mąka żytnia okr. Krak. I gat. 0—65 proc.	23.50	23.75
II. gat. 55 proc. sitkowa	17.00	17.50
65 proc. sitkowa	13.00	13.50
Graham pszenny	29.—	30.—
Otręby żytnie	9.40	9.60
Otręby pszenne	9.75	9.90

Ceny orjentacyjne wypośrodkowane przez Komisję notowań na podstawie nieoficjalnych transakcji oraz podaży i popytu.

Tendencja spokojna, dowozy średnie.

CO DZIEŃ NIESIE?

4 Marca Wsch. sł. 6 g. 02 m. Zach. sł. 16 g. 09 m.	Niedziela Kazimierza (Poniedz.: Fryderyka)

Co ugotować jutro?

RYŻ Z SOSEM GRZYBOWYM

Pół kg. ryżu, 5 dkg grzybów suszonych, szklanka śmietany kwaśnej, 2—3 łyżki masła, 2 łyżki mąki, 1 cebula. Ryż sparzyć, przepłukać, zalać zimną wodą i gotować z łyżką masła i odrobiną soli do miękkości.

Podać z sosem przyrządzonym w ten sposób: garść grzybów opłókanych w ciepłej wodzie z cebulą w małej ilości wody do miękkości, poczem grzyby drobno posiekać. W oddzielnym rondlu sporządzić rumianą zasmażkę z łyżki masła i 2 łyżek mąki, rozprowadzić emakiem wygotowanym z grzybów, dolać śmietanę, wsypać poszatkowane grzyby, do smaku posolić i wszystko razem zagotować. Gdyby sos był za mało treściwy, polepszyć go kilkoma kropiami Maggiego przyprawy.

—o—

Rozkład lotów

ważny do 28. II. 1934.

KRAKÓW — WARSZAWA

(codziennie — także w niedzielę)

o. 12.50	Kraków	p. 10.20
p. 14.40	Warszawa	o. 8.30

Odjazd autobusu w Krakowie: Biuro PLL. „LOT", Szpitalna 32 godz. 12.05 — Odjazd autobusu w Warszawie: Hotel Polonia, Al. Jerozolimskie 39. godz. 7.50.

KRAKÓW — KATOWICE

(Poniedziałki, środy i piątki)

o. 13.10	Kraków	p. 10.25
p. 13.50	Katowice	o. 9.45

Odjazd autobusu w Krakowie: PLL. „LOT". Szpitalna 32, godz. 12.45 — Odjazd autobusu w Katowicach: „Orbis" Dyrekcyjna 2, godz. 9.00.

Uwaga: Ze względu na warunki lokalne, godziny odjazdu samochodów mogą ulec zmianie. O ścisłych godzinach odjazdu pasażerowie informowani są w biurach PLL. „LOT".

Odjazd pociągów z Krakowa

Do Warszawy: **6.15** 11.20 **15.05** **17.42** 21.31, **22.25** 23.10.

Do Lwowa: 0.10 **6.52** 7.50 **8.50** **11.45** 13.22 **19.07** **23.30**.

Do Poznania: 5.30 **6.15** 11.50 20.25 **22.25**

Do Katowic: 5.30 **6.15** 7.00 9.05 11.50 14.00 16.40 **18.10** 20.25 **22.25**.

Do Zakopanego: 1.12 **6.55** 10.17 16.30.

Do Oświęcimia: 5.15 13.40.

Do Wieliczki: 6.45 8.25 10.00 11.50 13.07 15.05 17.50 19.15 21.50.

Cyfry tłustym drukiem oznaczają pociąg pospieszny.

Niedzielne dyżury lekarzy. Dzienne: dr. Baranowski Włodzimierz Tatarska 11 dr. Haas Adolf Sarego 10 (tel. 126-92), dr. Kwiatkowski Stanisław plac Matejki 6, (tel. 114-04), dr. Owczyński Tadeusz Lubicz 34 (tel. 158-26). **Nocne:** dr. Goldberg Henryk Jagiellońska 11 (tel. 128-96) dr. Balski Lesław Zyblikiewicza 5, dr. Ritter Jakób św. Gertrudy 18 (tel. 118-90) dr. Tochowicz Leon Karmelicka 9 (tel. 177 37).

Niedzielne dyżury aptek w Krakowie: Dzienne: Apteka pod Złotą Głową Rynek 13, Apteka pod Trzema Koronami Retoryka 1. Apteka Czternasta Lubicz 7. Apteka Stradom 6, Apteka im. Królowej Jadwigi Karmelicka 9. **Dyżury dzienne i nocne:** Apteka pod Złotym Tygrysem, Szczepańska 1, Apteka pod Aniołem Stróżem Kościuszki 18, Apteka pod Temidą Długa 66. Apteka pod Barankiem Mikołajska 4. Apteka Niebieska Starowiślna 77. **Dyżur dzienny i nocny w Podgórzu:** Apteka pod Koroną Rynek 9.

REPERTUAR

TEATRU IMIENIA J. SŁOWACKIEGO

Niedziela 4. 3. popo. „Pieniądze to nie wszystko" wiecz. „Ładna historja".

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ADRIA: „Parada rezerwistów".
BAGATELA: „Życie zaczyna się jutro"
APOLLO: „Prywatne życie Henryka VIII".
ATLANTIC: „Wyspa dra Moreau" i „Pan Spelec ostro strzela" (V. Burian).
MUZEUM: „Jego Królewska Mość" i Biały mustang"
PROMIEŃ: „Jasnowłosy sen i Królestwo zwierząt"
SŁONKO: „Cyrk Kazimierza Kaszewskiego."
SZTUKA: „Klub dżentelmenów." (Clive Brock).
ŚWIT: „Przekleństwo rasy" (Nils Asther).
UCIECHA: „Nie jestem aniołem
WANDA: „W Twoich ramionach". (Clarke Gable i J. Harlow).

Bez ofiar w ludziach

Kraków, 4 marca.

W piątek 2 marca około godz. 14.30 między gminą Poczałtowice i Krzeszowice skutkiem defektu motoru spadł na ziemię samolot 2 p. lotniczego z Krakowa typu Breguet. Lotnicy wyszli z katastrofy niemal bez szwanku, natomiast samolot został częściowo uszkodzony.

Udaremniona egzekucja

Lwów, 4 marca

(t.) Donoszą nam ze Stryja: Na doniesienie kupca Ignacego Segala został **aresztowany Herman Rubin, zam. w domu Segala przy ul. Grunwaldzkiej 67 za udaremnienie egzekucji.**

Wczoraj mianowicie miała się odbyć licytacja zajętych przez komornika rzeczy w mieszkaniu Rubina tytułem należytości za czynsz, ale Rubin w nocy **wyprowadził się z mieszkania, zabrawszy ze sobą wszystkie rzeczy.**

Rubin został osadzony w więzieniu sądowem.

Obrabowany „Automat"

Kraków, 4 marca.

W nocy z piątku na sobotę nieznani sprawcy dostali się do restauracji „Automat" przy ul. Florjańskiej 55, zabierając większą ilość wódek, herbaty oraz gotówki.

Karambol auta z tramwajem

Kraków, 4 marca.

Banas Michał, szofer, jadąc samochodem Kr. 92.282 został na zbiegu ulic Poselskiej i Greckiej potrącony przez nadjeżdżający tramwaj linji Nr. 1. Skutkiem zderzenia auto zostało lekko uszkodzone. Ofiar w ludziach nie było.

—o—

KRONIKA KULTURALNA

Z Teatru „Bagatela". Dziś w niedzielę o godz. 8.45 wieczór trzecie przedstawienie operetki Oskara Straussa pt. „Kobieta, która wie czego chce" w wykonaniu zespołu „8.30" z Heleną Makowską na czele.

Ze Starego Teatru. Dziś w niedzielę o godz. 8 wieczór wystąpi z jedynym wieczorem ewolucyj tanecznych wiedeński balet Bodenwiesera.

Z Teatru Domu Żołnierza. Dziś w niedzielę o godz. 3.30 popoł. przedstawienie pt. „Kobieta, która zdradziła" (Pani X), 4-aktowy dramat Bisson'a. Wieczor o godz. 7.30 premjera „Zaczarowanego Koła" Lucjana Rydla.

Z Sali Bolońskiego. Polski Związek Muzyczno-Pedagogiczny w Krakowie urządza dziś w niedzielę o godz. 3.30 popoł. Setny Popis Uczniów pod kier. prez. L. Grodzickiej.

Z Sali Tetmajerowskiej. „Kukiełki u Hawełki — Karykatury Krakowskie". Dziś w niedzielę o godz. 5 popoł i 8-mej wieczór przedstawienie Karykatur Krakowskich pióra Magdaleny Samozwaniec i Artura Marji Swiniarskiego.

Adolf Dymsza w Krakowie. W dniach 7 i 8 marca br. wystąpi w Teatrze „Bagatela" znany komik polski, Adolf Dymsza wraz ze zespołem dwóch warszawskich teatrów rewjowych „Cyganerji" i music-haliu „Reksa".

„Judasz z Karjothu" dramat Karola Huberta Rostworowskiego ukaże się w najbliższym czasie na scenie Miejskiego Teatru. Próby odbywają się pod kier. reż. J. Karbowskiego.

Z Muzeum Narodowego. Wystawa kobierców mahometańskich, ceramiki azjatyckiej i europejskiej otwarta jest codziennie od godz. 10 do 14. Wstęp 1 zł. 5 biletów w bloczku 2.50 zł.

Z Pałacu Sztuki. Dziś w niedzielę o godz. 11 przedpoł. nastąpi otwarcie wystawy „Jednorogu", na którą złożą się prace: Augustynowicza. St. Dąbrowskiego, Brzeskiego Dzielińskiego, Fedkowicza Finkensteina, Hrynkowskiego, Jabłońskiego, Bałysa, Krzyżanowskiego Krzyżańskiego, Muellera, Arszulskiego, Radnickiego, Mrozińskiego, Szczęsnego, Tyrowicza, Żurawskiego. Nadto w świetlicy znajda pomieszczenie prace Czesława Rzepińskiego, tudzież wystawa bieżąca.

KOMUNIKATY

Wspólna adoracja męska Najświętszego Sakramentu w kościele SS. Felicjanek odbędzie się dziś w niedzielę o godz. 3—4 popoł.

Rekolekcje dla urzędniczek odbędą się w kościele św. Barbary pod przewodnictwem ks. B. Moskały T. J. Początek w poniedziałek 5 bm. o godz. 7 wieczór, zakończenie 11 bm. w niedzielę o godz. 8 rano. Zaproszenia wydaje zakrystja kościoła św. Barbary.

Z Centralnego Związku Zawodowych Ogrodników im. Józefa Warszewicza (Jagiellońska 9) urządza w niedzielę 4 bm. o godz. 3.30 popoł. miesięczne zebranie, na którem p. Józef Bator wygłosi odczyt instruktywny o „Tępieniu szkodników drzew owocowych". Goście mile widziani.

„Wspomnienia własnych przeżyć na wyspach Sołowieckich" Pod powyższym tytułem wygłosi odczyt Mieczysław Cybulski w sali Kongregacji Pań (plac Jabłonowskich) dziś w niedzielę o godz. 6 wieczór.

Walne Zebranie Krakowskiego Oddziału Związku Pań Domu odbędzie się w poniedziałek 5 bm. o godz. 5 popoł. w sali Zielonej Domu Katolickiego.

Zezbranie Chrześcijańskiego Frontu Gospodarczego z referatem insp. Seweryna Udzieli dyr. Muzeum Etnograficznego w Krakowie pt. „Przemysł Ludowy w Polsce" odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 7 wieczór w nowym lokalu przy ul. Gołębiej 6, II. p. Goście mile widziani

Z Towarzystwa Ekonomicznego. Henryk Hausner, prof. Sorbony wygłosi odczyt pt. „Niebezpieczeństwa dla pokoju polityki handlowej państw współczesnych" w środę 7 bm. o godz. 6 wieczór w sali Izby Przemysłowo-Handlowej (Długa 1).

Odwołanie pociągów na linji Katowice - Kraków - Rabka Zdrój - Zakopane. Z powodu głównej rewizji silników wagonu motorowego „Lux Torpeda" wstrzymuje się na okres około 10 dni na linji Katowice — Kraków — Rabka Zdrój — Zakopane i z powrotem bieg pociągów uruchamianych tym wagonem. W miejsce odwołanych pociągów na linji Kraków — Katowice i z powrotem uruchamia się codziennie aż do odwołania pociąg Nr. 441 odchodzący z Katowic o godzinie 8,25 i przychodzący do Krakowa o godzinie 9.58, oraz pociąg Nr. 444 odchodzący z Krakowa o godzinie 13.05 i przychodzący do Katowic o godzinie 14.46

Wielka loterja fantowa. Dziś w niedzielę o godz. 4 popoł. w Hali Miejskiej przy ul. Rajskiej 12 w Krakowie odbędzie się Wielka Loterja Fantowa urządzona z inicjatywy Wojewodzkiego Komitetu Krakowskiego przez Szkoły i Komitety Rodzicielskie wszystkich szkół krakowskich na rzecz Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą. Cały szereg wspaniałych fantów będzie do wygrania. Cena za 1 los 20 groszy. Wstęp dla młodzieży szkolnej wynosi 20 groszy, dla osób starszych 30 groszy, przyczem każdy kupujący bilet wstępu otrzyma 1 los bezpłatnie. W czasie loterji przygrywać będą 3 muzyki.

„Przemysł Ludowy w Polsce". Zebranie Chrześcijańskiego Frontu Gospodarczego odbędzie się we wtorek 6 marca br. o godz. 7 wieczór w nowym lokalu przy ul. Gołębiej 6, II. p. Referat na temat „Przemysł Ludowy w Polsce wygłosi insp. Seweryn Udzieka dyr. Muzeum Etnograficznego w Krakowie. Goście mile widziani.

„Nowe drogi pomocy społecznej" Pod powyższym tytułem wygłosi odczyt prof. M. Orzęcki w poniedziałek 5 bm. o godz. 6 wieczór w sali Kupieckiej Ratusza II p. (Pl. WW. Świętych). Po odczycie dyskusja.

Konferencja społeczna. W poniedziałek 5 bm. o godz. 6 popoł. w Ratuszu (plac WW. Świętych) w sali Kupieckiej II p. wygłosi odczyt prof. Michał Orzęcki z Warszawy pt. „Nowe drogi pomocy społecznej". Po odczycie dyskusja.

Kursy zawodowe. Dyrekcja Muzeum Przemysłowego i Instytutu Rzemieślniczo Przemysłowego zawiadamia, że nauka na kursie trykotarstwa ręcznego i trykotarstwa maszynowego rozpocznie się w poniedziałek 5 bm. Wpisy na kursy: bieliźniarski, gorseciarski i rękawiczniczy przyjmuje się w Dyrekcji Muzeum i Instytutu (Smoleńsk 9) w godzinach od 8—14.

Kurs rybacki w Krakowie. Kurs z zakresu gospodarstwa stawowego, organizowany przez Krajowe Towarzystwo Rybackie rozpoczyna się w poniedziałek 5 bm. i trwać będzie przez wtorek 6 i środę 7 bm.

Związek Lekarzy Ubezpieczalni Społecznej w Krakowie otworzył dla swych członków czytelnię pism naukowych, codziennych i tygodników przy ul. Karmelickiej 48 parter. Lekarze nie będący członkami Związku mogą korzystać jako goście z czytelni po porozumieniu się z gospodarzem czytelni. Czytelnia otwarta codziennie od godz. 5 popoł.

Zarząd Okręgowy Ligi Morskiej i Kolonielnej oraz Funduszu Obrony Morskiej zwołuje na dzień 11 bm. w Złotej Sali Domu Katolickiego w Krakowie (Straszewskiego 18). Protektorat nad zjazdem przyjął ks. metropolita dr. Adam Sapieha.

Audycje radjostacji krakowskiej

Niedziela 4 marca 1934.

9.00—10.00 Audycja poranna z Warszawy. 10.00 Nabożeństwo z kościoła Najśw. Panny Marji w Krakowie kazanie na niedzielę 3-cią Wielkiego Postu na temat „Skazanie i banicja Chrystusowa", wygł. ks. prałat dr. T. Jachimowski, po nabożeństwie muzyka religijna z płyt. 11.57 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marj., program na dzień bież., wiadomości meteor. 12.15 Poranek muzyczny z Warszawy. 14.00 Pogadanka dla rolników: inż. M. Siemiątkowski: „Jak prowadzić prace przysposobienia rolniczego". 14.15 Trans. z Warszawy. 14.30 Płyty gramofonowe. 15.00 Słuchowisko wiejskie z Warszawy. 15.20 Trans. z Wilna: „Kiermasz Kaziukowy" — reportaż z dorocznego jarmarku na pl. Łukiskim w Wilnie. 16.00 Wesoła audycja dla dzieci ze Lwowa. 16.30 Płyty gramofonowe. 16.45—19.00 Trans. z Warszawy. 19.00 Program na dzień następny. 19.05 Rozmaitości, komunikaty. 19.15 Feljeton: „Przez moje okno" — red. J. Bajsarowicz. 19.30 Radjotygodnik dla młodzieży z Warszawy. 19.45 Wiadomości bieżące. 19.50—21.15 Trans. z Warszawy. 21.15 „Na wesołej fali lwowskiej" ze Lwowa. 22.15 Wiadomości sportowe ze wszystkich stacyj polskich. 22.25—23.30 Trans. z Warszawy.

KRONIKA LWOWSKA

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH

TEATR WIELKI

Niedziela 4. 3. g. 15.30 „Pieniądze to nie wszystko" (A. 5) g. 19.30 „Rodzina" (A. 12).

TEATR ROZMAITOŚCI

Niedziela 4. 3. g. 11 w po. i g. 1 w poł. Ostatnie występy Warsz. Teatru dla dzieci. g. 15.30 „Moja siostra i ja" g. 19.30 „Towariszcz" (A. 13.)

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA.

Poniedziałek 5 marca: Wiedeński zespół baletowy G. Bodenwieser.

Wtorek 6 marca: Koncert Muzyki Polskiej (urządzony staraniem Federacji Pol.

Czwartek 8 marca: Koncert Symfoniczny połączonych Orkiestr 26 i 40 pp. (staraniem i na cele Ligi Morskiej i Kolonjalnej).

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ATLANTIC: „Przyjaciele i kochankowie"
APOLLO: „Przybłęda" Ina Benita.
ADRIA: „Bandyta detektyw" oraz „Dziesięciu z Pawiaka."
CHIMERA: „Zakazana melodja" (Jose Mojika).
COLOSSEUM: „Czarowna noc" oraz rewja „Powitanie Lwowa".
CASINO: „Sekret kobiety" i „Buster w kabaretu."
GRAŻYNA: „Córka pułku" oraz rewja „Gdy się kobieta zarumieni".
KOPERNIK: Maucice Chevalier „Piękny jest świat".
MARYSIENKA: Klub Dżentelmenów."
MIRAŻ: „Czardasz" oraz „8-me zmartwienia Slima".

Z KARTY ŻAŁOBNEJ

S. P. Franciszek Thienel

Tarnopol 3 marca

Jak grom z nieba padła na społeczeństwo żałobna wieść o śmierci śp. Franciszka Thienela, profesora Sem. Naucz. długoletniego Prezesa TSL. Koła tarnopolskiego, działacza narodowego i społecznego, który zmarła nagle w dniu 28 lutego 1934 w pięćdziesiątym piątym roku życia.

S. p. Franciszek Thienel, to typ cichego a wytrwałego pracownika TSL. godny naśladowania. Już jako uczeń Seminarjum w Tarnopolu w 1903 r. wciągnięty do pracy oświatowej przez ówczesnego Prezesa Koła tarnopolskiego Prof. Stanisława Srokowskiego bierze nader czynny udział w pracach Koła. Od pierwszych lat należy do najwybitniejszych oświatowców i już od r. 1903 jest członkiem Zarządu Koła. Od r. 1904 pracuje w referacie szkolnym, a w latach 1905 — 1907 pełni funkcje sekretarza Koła, poczem obejmuje przewodnictwo referatu szkolnego, który prowadził do r. 1914 tj. do wybuchu wojny światowej, stawiając ten dział na niespotykanym dotąd poziomie. W pracy swej nie opuszcza żadnej chwili, aby zetknąć się osobiście z ludem i przez swoją wrodzoną i głęboko ugruntowaną miłość do Polski wywiera niezatarty wpływ na kształtowanie się duszy chłopa polskiego na Podolu. Co niedzieli wyjeżdża na wieś i jako doskonały mówca i obdarzony niezwykłym talentem krasomówczym wszczepia zasady Idei Narodowej, której sam był wielkim wielbicielem. Po powrocie z niewoli rosyjskiej po wielkiej wojnie natychmiast wraca do swej ukochanej pracy i znowu poświęca całe swe życie i każdą wolną chwilę TSL. obejmując z powrotem dział oświaty pozaszkolnej. Przez pewien czas pełni zaszczytne funkcje wiceprezesa, a wreszcie w r. 1928 zostaje obdarzony godnością prezesa Koła, którą piastuje nieprzerwanie do ostatnich chwil swego życia tak bogatego w obfite plony na niwie oświatowej.

Śp. Zmarły odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi był nadto prezesem Zw. Pow. TSL, Członkiem Zarz. Okr. TSL i Zarządu Głównego TSL. w Krakowie ostatnio został wybrany radnym m. Tarnopola. Rada Miejska traci w Nim gorącego Polaka przywiązanego sercem i duszą do tutejszego Kresowego Grodu. Zmarły był prawdziwym przykładem uosobienia wiary głębokiej, miłości Ojczyzny i ofiarności obywatelskiej. Śp. Zmarły przysłużył się Narodowi!

Cześć Jego pamięci!

Burza w szklance wody

Lwów, 4 marca

Przypomina się często — w naszych czasach — bajka o głupim, który pytał mądrego „naco rozum zda się", i usłyszał że nato, by nie odpowiadać na głupie pytania. Tę samą metodę milczenia należałoby zastosować do nieodpowiednich wystąpień prasowych. Ale jednak w tym wypadku zaniechamy tego dobrego zwyczaju, gdyż chodzi nietylko o sam artykuł dziennikarski, lecz o zasadniczo błędne poinformowanie szerokich rzesz publiczności.

Jedna z gazet warszawskich zaatakowała „Wesołą falę", za umieszczenie w swym programie — niezbyt zresztą udatnego — skeczu, na temat stosunków dyplomatycznych między „Grandinją a Bałaganją". Dziennik ten dopatruje się w tym niewinnym, a dawno i wielokrotnie wykorzystywanym już, temacie jakichś skandalicznych aluzyj do naszej polityki zagranicznej. Następnie ganiąc niby, system kwalifikowania feljetonów radjowych, płonie świętem oburzeniem na niedopatrzenia cenzuralne w zakresie humoru płynącego na „lwowskiej fali".

I w tem miejscu nasuwa się dziwne wrażenie: jakby sama krytyka skeczu była tylko pretekstem do podjęcia ataków na naszą „wesołą falę". Znane są te „podjadki", które w imię szczytnych haseł niszczą, co się tylko uda, a sami starają się być nieomylnymi znawcami, i niezbędnie „ważnemi osobistościami". Takie typki często obserwuje się w dziedzinie krytyki teatralnej.

Nie chcąc jednak insynuować jakieś ukrytej akcji — przeciwko „Wesołej lwowskiej fali" — idącej od rzekomej „opinji publicznej", nie staramy się dociekać, ktoby na tem skorzystał. Stajemy wobec drugiej tylko możliwości, że krytyk z warszawskiej gazety, nie był zbytnio — że tak powiem — „fachowym". Pod jego tedy adresem powtarzamy te klasyczne już słowa: „Trzeba się uczyć — przeminął wiek złoty".

r. R.

Każdy wyraz 10 groszy. — Ogłoszenia niehandlowe do 10 wyrazów 50 gr., dla poszuk. pracy do 15 wyrazów 50 gr.

»Ogłoszenia drobne«

Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród drobnych kosztują za 1 mm. 1 łam. 30 gr.

Nowożeńcom

polecamy najtaniej wyprawy kuchenne. Ceny fabryczne. Rentschner, Lwów, Legjonów 37. 513

Jadalnia

orzechowa, sypialnia mahoniowa w dobrym stanie sprzedam. Lwów, Stryjska 20. m. 10. godz. 11 — 2. 12765

Sól żołądkowa

usuwa zgagę, neutralizuje kwasy żołądkowe. Wyrób i skład: APTEKA MIKOLASCHA Lwów. 294

Motocykl

z przyczepką sprzeda okazyjnie, tanio Kazimierz Kozikowski — Lwów, Pijarów 57. 12708

Do jazdy konnej

kostjum czarny, nieużywany okazyjnie sprzedam. Lwów, Zyblikiewicza 26. m. 5. 12693

Lustro

stojące, Bibljoteka dębowa, derki stajenne, obrazy Lwów, Kraszewskiego 17, m. 7, godz. 3—4. 12734

Mieszkania

2 pokoje

umeblowane, komfort, słoneczne, łazienka wyłącznie dla swego użytku — przy samotnej osobie — referencje wymagane. Lwów, Supińskiego 25|1, m. 6. oglądać 2—4 popoł. 12680

Poszukuję:

4 pokoi, pokój służbowy, kuchnia, łazienka, gaz, elektryka, wysoki parter lub I piętro — najchętniej w okolicy Potockiego, Nabielaka. Czynsz gwarantowany. Zgłoszenia pisemne: Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. pod „Dyrektor B." 12748

3 i 4 pokoje

komfort Lwów, Kurkowa 44. od 15 marca, dozorca wskaże. 12747

3 pokoji

z kuchnią, komfort poszukuję Listy „Pewny płatnik" — Kurjer Lwów, Zimorowicza 10. 12743

2 pokoje

z osobnem wejściem z przedpokojem i klozetem. Lwów, Chmielowskiego 9 do wynajęcia od 1. IV. 1934. 12738

„Kto

wynajmie dom ogród Zimą-woda. Wiadomość: Eska, Sanok, poste restante". 12737

5 pokoji

komfortowych do wynajęcia. Wiadomość właściciel Lwów. Kraszewskiego 9. 12739

2—3 Pokoje

z komfortem z kuchnią poszukuję w okolicy Długosza—Mochnackiego — Zofji. Czynsz miesięczny. Zgłoszenia do Kurjera, Lwów, Zimorowicza 10. pod „solidny płatnik— arzędnik". 12261

Regularnie płaci

mi nareszcie czynsz lokator, którego znalazłem przez drobne ogłoszenia w Kurjerze (10 słów bezpłatnie) w tej rubryce.

Poniatowskiego 11

naprzeciw parku Targów Wschodnich, czteropokojowe, pełny komfort, słoneczne mieszkanie w parterze do wynajęcia od kwietnia. Tel. 63-53 12591

Rządowiec

poszukuje komfortowych 2 pokoji z kuchnią. Zgłoszenia Kurjer Lwów, Zimorowicza 10. „Gwarancja urzędowa". 12694

4-pokojowego

mieszkania komfortowego, okolica Politechniki — poszukuje urzędnik państwowy — czynsz zapewniony. Listy Kurjer, Lwów Zimorowicza 10, pod „E. K. 24". 12682

Trzypokojowe,

kuchnia pełno komfortowe, willa, obszerne, słoneczne Lwów, Grochowska 58. od kwietnia. 12609

2 pokoje

z kuchnią poszukuje Ks. Chłopecki Kołomyja lub Fabrewski Lwów, Stryjska 38. 469

Do wynajęcia

3 pokoje z komfortem, Lwów Sierpowa 16. 12695

4 pokoje

kuchnia komfort do wynajęcia. Lwów, Ostrołęcka 14. 12696

Poszukuję

pokoju z tarasą, obszernego, nieumeblowanego z pełnym komfortem w dzielnicy ogrodowej. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. „Katoliczka". 12724

Poszukuję

od 1 kwietnia 3—5 pokoji z komfortem lub półkomfortem. Płatnik na rządowej pensji. Zgłoszenia do Kurjera Lwów, Zimorowicza 10 „Solidny płatnik". 12727

Wynajmę

okazyjnie domek trzy pokoje-kuchnia, weranda, ogród, Droga Wulecka naprzeciwko koszar, Wiadomość Lwów Dr. Weber Kołłątaja 4. 12728

Swieżo

remontowane mieszkanie 7 pokojowe — komfort — Lwów, ul. Akademicka 23, II. p. zaraz do wynajęcia. 12729

Oficer

poszukuje od 1 kwietnia 3 pokoje, kuchnia komfort. Zgłoszenia Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 „E. R." 12732

Poszukiwane

trzypokojowe mieszkanie komfort. Oferty „Na stanowisku". Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 lub tel. 47-75, 9-15a. 12756

5-pokojowe

pierwszo-piętrowe do wynajęcia Lwów, ulica Badeniich 7, tel. 6235. 12762

Dla Wielebnych

Księży lub pań z pensją rządową dwa słoneczne pokoje z kuchnią (ewentualnie umeblowane), elektryka, gaz, w spokojnym domu, w okolicy Jura do wynajęcia. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. — 70 zł. 12697

Nieumeblowane

2 pokoje słoneczne, łazienka kuchnia lub utrzymanie odnajmę Lwów, Sobieszczyzna 6|1 p. 12699

Pięknych 5

dużych pokoi, przynależytości, trzy wychody, jeden pokój można podnająć, czynsz niższy ustawowego — koło Parku przy tramwaju. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. pod „Piękne mieszkanie". 12700

4 pokojowe

mieszkanie komfort Lwów, Kurkowa 32 od maja do wynajęcia tel. 9288. 12696

Kraszewskiego 11

Lwów 3 pokoje kuchnia komfortowe wynajmie gospodarz. Wiadomość od 4-ej do 6-ej. 12707

Poszukuję

pokoju nienmeblowanego komfortowego czynsz zgóry. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. „Pewność". 12710

2 pokoje

z kuchnią, komfort poszukuje osoba na stanowisku rządowem — pewny płatnik — spokojny lokator. Listy Kurjer, Lwow, Zimorowicza 10 „Alfa". 12684

Pokój

z kuchnią, bezdzietnym na rządowem stanowisku do wynajęcia 11 — 1. Lwów, Dwornickiego 46. 12760

Z ostatnich wypadków paryskich. Trzej ranni chłopcy kryją się pod murami domów w czasie szarży policyjnej na pl. Republiki.

Mieszkanie

3-pokojowe, komfortowe, od Maja, Lwów, Ujejskiego 6. II. p. 12593

Mieszkanie

3-pokojowe od 1 kwietnia. Lwów ul. Kadecka. tel 6490. 12715

Pokoje umebl.

Odnajmę

dwa pokoje luksusowo umeblowane samotnemu. (śródmieście, telefon, fortepian). Zgł. Kurjer Lwów, Zimorowicza 10. „Luksus" 12745

Pokój

umeblowany słoneczny dla Pani do wynajęcia. Lwów, Obozowa 5 m. 4. 12759

Pokój

komfortowy do wynajęcia. Lwów, Domagaliczów 5.|1 p. m. 4. 12742

Pokój

osobny, klatka od 1. IV. Lwów, Zygmuntowska 7. parter lewy. 12703

4 pokoje

komfort, słoneczne od kwietnia wynajmie gospodarz. Lwów, tel. 39 - 65. 12718

Pokój

frontowy, oddzielny słoneczny umeblowany, solidnemu. Lwów, Supińskiego 10. m. 3. 12704

Poszukuje

wypłacalny lokator frontowego niekrępującego pokoju umeblowanego z rannem śniadaniem. Pożądane śródmieście. Wyczerpujące oferty z podaniem ostateczniej ceny w administracji „Bankowiec". 12754

Okazja

odstąpię umeblowane trzypokojowe mieszkanie. Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. „Centrum" 12744

Do wynajęcia

pokój umeblowany, osobne wejście, łazienka. Lwów, Listopada 1, drzwi 9. 12730

Pokój

kawalerski, umeblowany wynajmę solidnemu Panu. Lwów, Klonowicza 14. m. 5. 2—4. 12731

Pokój

do nauki. Lwów, Kochanowskiego 10, mieszk. 1. Zgłoszenie od 3-ciej. 12733

Solidnemu

pokój umeblowany, oddzielny od zaraz do wynajęcia. Lwów, Franciszkańska 10. I. piętro. 12709

Z utrzymaniem

pokój — osobne wejście. Lwów, Piekarska 17 prawy parter. 12637

Tani

umeblowany pokoik do wynajęcia, wchód osobny, elektryka, używalność łazienki, klucz od bramy. Lwów Wołyńska 9. 12671

Przyjmę

Panów z wiktem tanio przy rodzinie. Zgłoszenia: Lwów, ul. Chodorowskiego10, oficyny, Rymarz. 12689

Duży,

jasny, pokój, ewentualnie z użyciem kuchni do wynajęcia dla pani, pana lub bezdzietnej rodziny. Lwów, Piekarska 39, 2 p., Barbara Olejnic. 12681

JAK OGŁASZAĆ — TO W „KURJERZE"!

2 umeblowane

słoneczne pokoje użycie łazienki kuchni. Lwów, Łąckiego 2 m. 5. 12673

Mój pokój

jest stale zajęty od czasu jak nauczyłem się poszukiwać sublokatora zapomocą drobnych ogłoszeń w Kurjerze (10 słów bezpłatnie).

Pokój

umeblowany komfortowy od 15 marca. Lwów, Senatorska 5. III piętro. 12758

Lokale

5 ubikacji

w parterze, Lwów, Grodecka 51, na przedsiębiorstwo do wynajęcia. 12722

Lokal

sklepowy 60 zł. wynajmie gospodarz Lwów, Sobieskiego 37, telefon 94 - 46. 12688

Poszukuję

wielkiego pokoju a przedpokojem i wejściem z klatki schodowej. Dzielnica piąta o ile możności blisko Akademickiej Zgłoszenia „Kurjer" Lwów Zimorowicza 10. pod „Pokój". 12633

Poszuk. pracy

Część

lokalu frontowego bardzo tanio wynajmę na elektrotechnictwo, monterstwo i pokrewne działy. Kurjer, Lwów Zimorowicza 10. pod „Śródmieście". 12670

Pierwszorzędna

krawczyni szyje po domach suknie kostjumy 5 zł. dziennie. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 „Prędka". 12740

Panienka

po maturze seminarjalnej przyjmie natychmiast jakąkolwiek posadę za skromnem wynagrodzeniem. Najchętniej do dzieci. Zgłoszenia Kurjer Lwowski, Zimorowicza 10. pod „Irena". 12702

Szofer

czerwone prawo jazdy poszukuje pracy. Lwów, Staszica 6, drzwi 4. 12603

Osoba

int. samotna — szuka jakiegokolwiek zajęcia, — zna się doskonale na kuchni — umie kra wieczyznę — najchętniej do samotnych miejscowość obojętna. Zgłoszenia. Kurjer Lwów, Zimorowicza 10. pod „37". 12679

Młoda

służąca, uczciwa, czysta, pracowita poszukuje miejsca do wszystkiego u chrześcijan. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10, pod „Młoda służąca". 12672

Krawczyni

samodzielna szyje po domach suknie, płaszcze, przyjmuje do siebie. Lwów, Jabłonowskich 2, m. 9. 12656

Osoba

dobrze gotująca, pracowita, uczciwa i oszczędna szuka pracy do małej rodziny lub na probostwo. Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. pod "Józia". 12686

Wdowa

bezdzietna w średnim wieku, znająca się na kuchni przyjmie posadę jako zarządczyni domu lub zastępczyni matki u wdowca. Adres: Pośrednik Jaszczurówka poczta Zakopane 12651

Czysta

zwinna, uczciwa, pracowita poszukuje pracy od zaraz. Zgłoszenia Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. pod „Roma". 12677

Biuro

Machniewskiej, Lwów, Kopernika 22, Telefon 4-46 poleca nauczycielki, wychowawczynie, freblanki, bony, pielęgniarki niemowląt, klucznice, gospodynie, kucharki, ogrodników, kucharzy, wszelką służbę restauracyjną, folwarczną, agronomów, leśników. 12757

Wolne posady

Ogłoszenia w tej rubryce umieszczamy do 15 słów bezpłatnie

Szukam

służącej do wszystkiego gotowaniem 15 marca. Lwów, Tarnowskiego 64. I. p. Zgłoszenia od 6 — 7. 12750

Notarjusz

poszukuje solicytatora, piszącego na maszynie i mundantki biegle piszącej na maszynie. Listy z podaniem warunków pod "Prowincja" do Kurjera Lwów, Zimorowicza 10. 12749

Poszukuję

lepszej służącej do wszystkiego Lwów, Kopernika 42 B, parter na lewo. 12678

Przyjmę

korepetytora za małą opłatą, plata powszechna, Lwów, Marka 10, drzwi 4. 12674

Pracownicą

domową najzdolniejszą — mówię Pani — okazała się ta, którą wybrałam z licznych ofert nadesłanych na moje „drobne ogłoszenie" w Kurjerze — do 15 słów bezpłatnie.

Służąca

młoda, uczciwa, zwinna, potrzebna do wszystkiego do małej rodziny. Lwów, ul. Sakramentek 4. II. p. drzwi koło schodów. 12599

Matrymonjalne

Tysiące

bogatych partyj do wyboru posiada największe biuro matrymonjalne „Głos Serca", Stanisławów, Słowackiego 20. — Napisać swe dane z wymaganiami. 12616

Ziemianin

na 200 morgach szuka pany prawdziwie kulturalnej od lat 35 — 45. Zgłoszenia Post-restant, „Podole" poczta Przemyślany. 12687

Najpoważniejsze

partje matrymonjalne zamożnych zdecydowanych pań, panów poleca „Dyskrecja" Poznań. Mottego 5. 505

Nauka

Kurs kroju,

szycia, modelowania rozpoczynam 10-go marca. Wpisy F-ma M. Kozłowska, Akademicka 22. I. p. 471

OGŁOSZENIA W „KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE!

169

Stenografji

najnowsze samouczki Wojnara — Redakcja czasopisma stenograficznego. Warszawa, Koszykowa 15—6 12613

Lekcyj

angielskiego, muzyki, tańca pragną pobierać. Odpowiedniego nauczyciela wybiorą najlepiej zapomocą ogłoszeń drobnych w „Kurjerze" — 10 słów 50 groszy. —

Tańców

lekcji udziela St. Daszyński — sala Kongregacji Kupieckiej, Lwów, Halicka 19. 12642

Française

(de naissance) donne leçons Lwów, Kochanowskiego 42. II étage on peut voir le soir 8 h 12685

Tańczysz?

Ucząc się u pedagoga choreografji Marjana Wieczystego — Lwów Rynek 40 będziesz tańczył rytmicznie i elegancko. 2024

W zamian

za niemiecką konwersację poszukuję polskiej konwersacji. Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. pod "Anstrja". 12761

Różne

Przerobienie

siatek drucianych łóżek żelaznych otoman — w jednym dniu. Fabryka ZAKS Lwów Lindego 6 tel. 79-99. 370

Magazyn Papieru

Schex i Stenzel

Lwów, Sykstuska 2, tel 34 - 30, poleca druki gospodarcze. 406

Tapczany

fotele do spania, kluby najtaniej Jan Ortner, Lwów, Sykstuska 41: 316

Sprostowanie

Ponieważ doniesienie wniesione przeciw panu Zdzisławowi Pniewskiemu, ul. Kętrzyńskiego 32, o wyłudzenie zegarka okazało się bezpodstawne, a to na skutek nieporozumienia, przeto pana Pniewskiego najmocniej przepraszam. Herman Lampel, zegarmistrz, Lwów, Grodecka 34. 12726

Tanio

suknie, bluzki, spodnie, szlafroki, fartuszki, pończochy, reformy poleca: Szekalska, Lwów, Halicka 12. I. p. 506

Prawdziwe rydze

kiszone beczułka 5 kg. 8 zł., marynowane 10. — Grzyby suszone ładne po 9 zł. za 1 kg. Bryndza prawdziwa owcza beczułka 5 kg 10 zł. wysyła franco za pobraniem poczt. Pinkas STUMER, Kosów k|Kołomyji. 12764

Łóżka

dziecinne biało lakierowane 25. kuchenne 8.— polowe 15.— siatkowe 20.— siatki druciane 18.— materace 3 poduszki 14,— 3 poduszki włosienna 40.— otomany 30.— kanapki rozkładane 30.— fabryka ZAKS Lwów Lindego 6 tel. 79-99. 370

Zagraniczne skóry

na rękawiczki, pierwszorzędne gatunki. Futro-Baczes, Lwów, Legjonów 19. 354

Pierwsze oryginalne zdjęcia walk ulicznych we Wiedniu. Przepiękny ratusz wiedeński otoczony wojskiem.

Po zegary

ścienne posyłam do domu. Wystarczy zadzwonić tel. 18-81. — fachowo naprawi z gwarancją mistrz zegarmistrzowski Gutterman, Lwów, Sykstuska 14. 467-3

Tapczany

najnowsze ze siatką i materacami zł. 75. Fabryka tapczanów ZAKS Lwów, Lindego 6, tel 79-99. 370

Wykwintne obuwie nabędziesz najtaniej w znanej wytwórni

A R — K A

Lwów, Chorążczyzny 11a tel. 21-10. 425

Gurgula biszkopty

dla dzieci, chorych, polecone przez Izby lekarskie. Gdzie brak, wysyła reklamową pocztówką cca czterysta sztuk zaliczeniem zł 14.— opłatnie. Fabryka Gurgula, Jarosław. 457

Herby

szlacheckie ryte w kamieniach (sygnetach) wykonuje artystycznie — bardzo szybko i po cenach przystępnych — Stanisław Niemczyk. Kraków, Sukiennice 10a. Wszelkie wiadomości o herbach rodzinnych bezinteresownie za nadesłaniem marki pocztowej za 1 zł. 12652

Kilimy

artystyczne Anny Głaczyńskiej Lwów. Bourlarda 5. ceny przystępne. 12746

Edykt licytacyjny

Na podstawie Sygn. Czortków kw. 1798 | 33 odbędzie się w dniu 12 marca br. publiczna licytacja realności składającej się z 1 piętrowego domu i 1 parterowego oraz parceli budowlanej ogólnej wartości szacunkowej 15277 zł. w dłużnika Meni Pollak w Czortkowie. 12735

Miód karpacki,

wysokogórski z własnej pasieki za zaliczką brutto i franco wysyła: 3 kg. — 13 zł., 5 kg. — 21 zł, 9 kg. — 38 zł. ks. Tymczuk, Bieniowa o. p. Sianki. 12197

JAK OGŁASZAĆ — TO W „KURJERZE")

Monogramy,

grawury, odznaki, naprawy zegarków, biżuterji wykonuje Albin Mutka, Lwów, pl. Bernardyński 3. 2680

Złoto

srebro, brylanty okazyjnie do nabycia Wł. Buszek, Lwów, Akademicka 6 — tel. 18-48. 2272

Urządzenia

oświetlenia elektrycznego, — dzwonków, telefonów, gromochrony, wykonuje tanio i solidnie „Elektra" Lwów Pasaż Mikolascha tel. 10-85. 1303

Nie należy odkładać

„Kurjera"

przed przeglądnięciem

Ogłoszeń drobnych

bo są one nietylko

obrazem życia,

jego

blasków i cieni,

ale mogą być również

podnietą i bodźcem

Twych poczynań

i przedsięwzięć.

Obiady

naprawdę dobre dla dbających o zdrowy żołądek wydaję do menażek. Zgłoszenia Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10, pod „Ossolińskich". 12455

W Cukierni

Horwatha, Lwów, Batorego 6 Najwygodniejszy punkt zborny dla przyjezdnych z prowincji. 12527

Nowość

dla P. T. Amatorów Fotografów, pięknie i artystycznie wykonane bromoleje i przetłoki z danego negatywu wykonuje Zakład fotograficzny Kazimierza Skórskiego, Lwów, Kopernika 22, tel 45-74. 12537

25 gr. strona

przepisuje i powiela prace naukowe, programy lasowe, odpisy i t. p. Wierzbicka, Lwów, Piłsudskiego 11a. 207

Piegi precz!

Piegi były dotąd nieusuwalne. Dopiero 1. I. 1934 uczeni polscy wynaleźli kosmetyki i mydło "Aria", usuwające naprawdę zaraz: Piegi uporczywe, nieustępujące całemi latami, żółtość cery, czerw. nos, wągry i zmarszczki. Zastosuj „Aria"— wywołasz zachwyt ogólny i zazdrość 1 porcja 2,50, dwie—3,75, trzy—5.— Mydło 1.25, przesyłka 1.— Adresuj: Wytwórnia Matulewicza, Warszawa, Wiśniowa 55/A. 1219

Łysi!!

Zaufajcie chrześcijaninowi! 100 procent skuteczności! W roku 1933 nadeszło 2137 podziękowań! Moje zioła i mydło przywracają łysym owłosienie, ożywiają martwe cebulki, odtłuszczają, zagęszczają, falują fryzurę. Niszczą łupież i grzybek po 24 godz. 1 komplet 3.75, dwa — 5,75, trzy — 7,25. Adresuj: Wytwórnia Matulewicza, Warszawa, Wiśniowa 55/A, 12199

Płyty —.50,

najnowsze 1.40. Zamiana płyt za osiem starych—nowa. Patefony najtaniej: „Placówka Polska", Warszawa, Marszałkowska 79. 12614

Tanie

precyzyjne zegarki 15 rubin., płaskie, niklowe 24 zł. fabryki „Roamer" — 30 zł., „Zenith" — 50 zł. Szczegóły wysyła Jan Medyński Mysłowice. 12714

POMOC LEKARSKA

Dr. ZOFJA WEPPER

kosmetyka lekarska i chirurgja estet. od 12—1. Choroby skórne wener. od 3—4. LWÓW, JANOWSKA 26. Telefon 25-19. 507

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych oraz kosmetyki

Dr. FISCHER

b. długoletni lekarz (i asyst.) klinik dermatologicznych.

w Berlinie, Pradze i Wiedniu

ord. od 9 — 1, 3 — 7, 936

LWÓW, PLAC MARJACKI 10, II. piętro

drugie wejście z ul. Sobieskiego 2. — Tel. 51-68.

Prymarjusz Dr. A. BLUMENFELD

Choroby skóry, włosów, kosmetyka lekarska, choroby weneryczne. — LWÓW, ulica KLEMENTYNY TAŃSKIEJ 1. 1077

Specjalista

od odnawiania mebli antycznych Jan Karabin. Lwów, ul. Chorążczyzny 11. 12248

Zmiana

lokalu Piotr Kalityński pierwszorzędna pracownia sukien męskich Lwów obecnie ul. Wałowa 19. Robota solidna. Ceny kryzysowe. 12400

Wzamian

za wikt, lub wspólne mieszkanie udzielam lekcji j. niemieckiego lub muzyki (fortepian). Zgłoszenia: Lwów, Akademicka 3. Książnica Naukowa. 12725

Artur Smutny

stroiciel fortepianów przyjmuje strojenie po cenie niskiej. Lwów św. Zofji 50. Telefon 5-97. 12323

Torebek

damskich pracownia „Barasz" mieści się obecnie przy Zimorowicza 7 (Lwów). 1943

Szaliki

rękawiczki, jumpery, kołnierzyki najtaniej się wyrabia włóczką u „Domu włóczki", Lwów Sykstuska 3. 2525

Wytwórnia

najróżnorodniejszych pantofli i papuczy „Ibis". Lwów, Sobieskiego 9 (dawniej Wronowska). 198

Najtaniej

pullowery, krawaty, skarpetki, rękawiczki, bielizna damska, pończochy, Zygmunt Zaleski, Lwów Boimów 4. 216

Pulardki, indyki kaczki poleca Wirga Lwów, Sienkiewicza za H. George'a tel. 105-56. 247

OGŁOSZENIA W „KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE!

Chcąc skutecznie przeprowadzić reklamę **w Zagłębiu Dąbrowskiem**

należy adresować tylko

Kurjer Zachodni

Sosnowiec, al. Piłsudskiego 4

NOWOCZESNE MEBLE STALOWE

do kulturalnego i modnie urządzonego mieszkania i biura są niezbędne, bo proste i tanie

Woźniczyński

Rok. zał. 1907. Lwów, plac Bernardyński 15. tel. 47-91

2244

Humor zagraniczny

— Przepraszam państwa, czyby państwo nie chcieli powstać na chwilkę?

— A po co?

— Bo muszę postawić napis, że „Świeżo malowane".

(Inter. Blatt — Wiedeń). S. F.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Reklamy w tekście:

Na 1-szej stronie	zł.	1·50
Cała 1-sza strona	„	1.200·—
Na 2-giej i 3-ej stronie	„	0·80
Cała 2-ga lub 3-cia strona	„	800·—
Na dalszych stronach tekstu	„	0·70
Cała strona	„	600·—

Różne reklamy:

Komunikaty i artykuły reklamowe	Zł.	1.—
Na stronie kronikarskiej	„	0·80
W dodatku literacko-naukowym	„	1·—
Nekrologi do 200 mm.	„	0·50
„ „ 300 „	„	0·80
„ powyżej 300 mm.	„	1·—

Ogłoszenia drobne:

Ogłoszenia za tekstem za mm.	zł.	0·30
Na ost. stronie i wśród drob. (6 łam.)	„	0·30
Ogłoszenia drobne za słowo	„	0·10
Matrymonjalne	„	0·20
Dla poszukujących pracy za słowo	„	0·05

Drobne ogłosz. przyjmuje się tylko za gotówkę.

UWAGI:

Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia anonsu. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Zniżek nie udziela się. Reklamacje miejscowe uwzględnia się do dni 3-ch, zamiejscow. do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia. Za egzemplarze dowodowe liczy się 25 gr. Ogłoszenia do numeru bież. przyjmuje się do godz. 16-tej.

Podstawą obliczenia jest 1 m|m w 1 łamie. Podwyżka cen ogłoszeń może nastąpić w każdym czasie i obowiązuje także te ogłoszenia, które zostały zamówione poprzednio, a nie były zgóry zapłacone. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc. — Za układ tabelaryczny dolicza się 50 proc. Ogłoszenia w numerach świątecznych i niedzielnych (z datą poniedziałkową) kosztują o 20% drożej.

Wydawca i Nacz. Redaktor: Dr. Władysław Świrski. Czcionkami DRUKARNI KRESOWEJ Sp. z o. o. Lwów, Mochnackiego 48. Odpow. red. Marian Ostrowski.